

Nepriklausoma

Lietuva

ALP/LK/2828

• LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY •

Nr. 45 (48-ji metai) 1988 m. LAPKRIČIO – NOVEMBER 10 d. LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS • 7722 GEORGE ST. LASALLE, P.Q., H8P 1C4. Tel: 366-6220 • \$0.6

SAVAITINIAI ĮYKIAI

Naujai išrinktas JAV prez.
George Bush.NAUJAS JAV PREZIDENTAS
- GEORGE BUSH

Keturiasdešimt pirmuoju Amerikos prezidentu išrinktas respublikonų partijos kandidatas George Bush ir vice-prezidentu - senatorius Dan Quayle.

Kaip viešosios nuomonės institutai teigė, G. Bush pergalė buvo užtikrinta jau po valandos, uždarius balsavimo būstines tik rytinėse ir centrinėse Amerikos valstijose. Visuotinas balsų skaičius: 54% Bush, 46% - Dukakis.

Rinkiminės kolegijos atstovų skaičiumi G. Bush toli pralenkė Dukakį, nes gavo 426 atstovus, o Dukakis tik 112. Kad prezidentas laimėtų rinkimus, pakanka 270 atstovų.

G. Bush laimėjo beveik visose valstijose. Demokratai tačiau išlaikė daugumą vietų Kongrese, Senate laimėjo dar dvi vietas, o Atstovų rūmuose dar 5-kias. Tokiu būdu Kongresą tebekontroliuos demokratų partija.

Pirmą kartą po 152 metų Amerikos istorijoje yra išrinktas prezidentas viceprezidentas, tebeinas savo pareigas.

SACHAROV'AS
AMERIKOJE

Pagalau išleistas užsienin Nobelio premijos laureatas Andrei Sacharov'as atvyko į Bostoną kaip oficialus SSSR atstovas "International Foundation for the Survival and Development of Humanity" konferencijoje. Joje jis pasakė kalbą. A. Sacharov'as taip pat su teikta pasikalbėjime su repoteriais išreiškė rūpestį, kad nežiūrint "perestroikos", yra priimti nauji potvarkiai, varžą susirinkimus ir leidžią Vidaus Rei-

h.n.

kalų ministerijos daliniam kvosti žmones ir krėsti jų butus. Tai sudarą didelį pavojų Gorbačiovo Persitvarkymui. Persitvarkymui kenkia ir tas faktas, kad sovietų koncentracijos lageriuose dar tebesą daug nekaltai kalinamų politinių kalinių.

Šiaip jau Sacharov'as Gorbačiovo reformas palaiko. Jis net išpėjo amerikiečius, kad jeigu įvairūs Persitvarkymo priešai sugebėtų "perestroiką" panaikinti, pasauliui grėstų karo pavojus. Vidinėms reformoms sugrįžus ir norint išlaikyti sovietinę sistemą, tektų sovietų vadams pradėti ekspansijos politiką, kuri neisvengiamai prastų prie rimtų konfliktų su Vakarų pasauliu.

REVOLIUCIJOS PARADAS
MASKVOJE

Bolševikų revoliucijos septyniadesimt pirmos sukaktuvės buvo atšvėstos iprastine pompa. Pro Lenino mauzolieju riedėjo tankai ir raketvežimiai, žygiavo paradiniu žingsniu kolonos kareivių, o juos sekė visokių partijos vienetų, imonių, miestų, mokyklų ir t.t. atstovai, nešini raudonom vėliavom ir tais pačiais transparentais. Tikrai ši kartą užrašai buvo kitokie: didžiama jų garsino "perestroiką". Kitaip atrodė ir vadų paradas tribūnoje virš mauzoliejaus: M. Gorbačiovas atėjo pirmas su premejeru ir savo šalininku Ryžkov'u ir Maskvos komunistų partijos bosu Žukov'u. Šios "troikos" užnugary liko visi kiti politbiuro atstovai ir Gorbačiovo oponentas Ligachev'as, anksčiau buvęs Kremliaus numeris antras, o dabar iš šios svarbios pozicijos neseniai išgarbintas.

I Raudonąją aikštę atvykti galima tik su specialiais kvietimais ir reikėjo pereiti per 4 policijos tikrinimo punktus. Pirmą kartą po Afganistano invazijos užsienio svečių tarpe buvo ir JAV atstovas.

IZRAELIO RINKIMŲ
REZULTATAI

Š.m. lapkričio 1 d. įvykę Izraelio rinkimai politinę padėtį Viduriniuose Rytuose tiktai dar labiau sudrumstė. Premjero Shamir vadovaujama Likud partija ir užsienio reikalų ministro Peres'o Darbiečių partija gavo beveik lygiai balsų (Likud vienu balsu daugiau), bet nė viena neturi pakankamai atstovų kad galėtų sudaryti viena pati daugumos vyriausybę. Shamir bando susitarti su trimis ortodoksų žydų partijomis, bet šios kelia neįmanomų reikalavimų.

Kai kurie stebėtojai teigia, jog ir vėl gali tekti sudaryti tautinės vienybės vyriausybę. Tokia Darbo ir Likud partijų koalinė vyriausybė ir valdė Izraelį pastaruosius 4 metus.

NDP PALAIKO
SEPARATISTUS QUEBEC'O
PROVINCIJOJE

NDP partiečių noras laimėti nors kelis atstovus iš Québec'o provincijos (jie iki šiol nelaimėjo nė vieno), privertė juos taip labai pataikauti separatistams ir kraštutiniams nacionalistams, kad NDP kandidatai Québec'o provincijoje griebėsi šovinistinės demagogijos. Keli jų kandidatai Montrealyje pareiškė kad konstitucijoje įrašytasai nuostatas apie kiekvienos provincijos teisę kai kurių Ottawos sprendimų atsisakyti, jei jie nepalankūs provincijos reikalams, turi būti taikomas tikrai prancūzų kalbos apgynimui ir tikrai Québec'o provincijoje. Jis tokiu būdu neturįs būti taikomas anglų kalbos apgynimui Québec'o provincijoje. Lygiai taip pat jau yra anksčiau pasisakęs B. Mulroney paskirtasai buvęs separatistų šulas ministeris Bouchard. Tokia kandidatų laikysena partijos, kuri taip garsiai ir nuolat skelbiąsi esanti lygių teisių gynėja, yra mažų mažiausia, nesuprantama. Atrodo, kad E. Broadbent persistengė, todėl ir vėl NDP liks be jokio atstovo Québec'o provincijoje.

IR VĖL KONSERVATORIŲ
ŠULAS TURĖS LIUDYTI
TEISME

Japonų biznierių Takayuki Tsuru paminėjo Konservatorių partijos rinkiminio vajuas vicepirmininką, senatorių, ir seną Br. Mulroney draugą Michael Cogger, tarpininkavusį neaiškiai biznieriškai kombinacijai, paduodamas i teismą biznierių Guy Montpetit bendrovę GigaMos. Jis reikalauja, kad Guy Montpetit jam grąžintų 39 mil. dolerių, kuriuos T. Tsuru esąs paskolines jam, tarpininkaujant senatoriui Cogger. Senatorius gavęs už patarnavimus iš GigaMos bendrovės 114,000 dolerių. Teismas tą mokestį laiko kvestinojuotinu, nes Cogger savo laiške japonų biznieriui tvirtino, jog GigaMos pastatas esąs įtrauktas i Kanados vyriausybės pirmumo (priority) sąrašą ir būsiąs pirmoj eilėj federalinės valdžios nuomojamas valdinėms įstaigoms. Ottawa tvirtina, kad tokio sąrašo visai nesą. Senatorius Cogger gi paaiškina, kad jo laiške T. Tsur'ui tasai sakinyis apie pirmumo sąrašą buvęs "nelaimingas žodžių parinkimas".

Nors Montpetit kreipėsi i teismą, kad tolimesnės žinios apie šią aferą nebūtų spausdinamos, nes tai esą nelegalu, neatrodo, kad spauda bus nutildyta. Senatoriaus Cogger veikla Mul-

roney artimiausių draugų būrelyje yra jau žinoma iš tų laikų, kai konservatorių buvo slapta planuojama išmesti iš vado pareigų Joe Clark'ą ir jo vieton iškelti Mulroney. Visos tos veiklos svarbiausias asmuo buvo kaip tiktais Cogger. Kaip žinia, sąmokslas pavyko ir eventualiai dėkingas Mulroney paskyrė Cogger senatoriumi.

Taciau politiniuose sluoksniuose ir šiandien dar kalbama apie tų užkulisių kombinacijų neaiškius vingius ir tūkstančius dolerių, atplaukusių Cogger pažinių bei pastangų dėka.

Paminėtina dar, kad THE GAZETTE lapkričio 8 dienos numeryje paskelbė idomią žinią apie kitą konservatorių Jean-Luc Jones iš Québec'o ir jo fantastiškas kelionių išlaidas. Šis parlamento atstovas prašo vyriausybės jam išmokėti 77,000 dolerių, kuriuos jis esąs išleidęs keliaudamas net 314,864 kilometrus po savo rinkiminę apylinkę per 3 metus. Tuo tarpu paaiškėjo, kad jis kartais buvo parlamente ir balsavo tuo metu, kai anot jo rašto, jis važinėjęs po rinkiminę apylinkę.

KANADOS RINKIMŲ
IŠVAKARĖSE LIBERALAI
PIRMAUJA

Paskutinieji Gallup viešosios nuomonės tyrinėjimų įstaigos rezultatai nustebino net ir optimistiškiausius liberalus: už liberalus dabar pasisako net 43% apsisprendusiųjų balsuotojų už konservatorius - 31% ir už NDP - 22%. Tik 10% yra dar neapsisprendę. Jeigu taip bus balsuojama lapkričio 21 d., tai Liberalų partija turės daugumą (apie 175) naujajame parlamente. Konservatoriai liktų antroje vietoje su apie 110 atstovų ir NDP trečioje - su apie 30 atstovų. Žinoma, balsuotojų nuomonė dar gali pasikeisti ir to tikisi PC ir NDP.

Paskelbus Gallup davičius ir šį kartą biržose akcijų vertė smuktelėjo kartu su kanadietiško dolerio verte, lyginant jį su JAV doleriu. Tai didžiųjų bankininkų ir tarptautinių biznierių reakcija, nes jie, savaime aišku, labiausiai nenori, kad laisvos prekybos sutartis būtų atmesta arba pakeista. Tuo tarpu eiliniai Kanados piliečiai apie tą sutartį vis blogiau ir blogiau galvoja: siuo metu vos 26% tą sutartį palaiko (50% yra prieš). Galų gale, atrodo, kanadiečiai balsuos už tą partiją, kurios vadu jie labiau pasitiki, nes laisvos prekybos sutartis yra taip painiai ir suktai parašyta, kad ji gali būti lengvai panaudota tik amerikiečių biznierių didesnei naudai, o Kanados žmonių naudai. Taip pat aišku, kad Kanada nori likti tokia, kokia ji šiandien yra: kur lygiai rūpinamasi eilinio

žmogaus ir didžiųjų biznierių reikalais, balansuo-

jant laisvo bizniavimo galimybes su vyriausybės kontrolės būtinumu.

BALTIEČIŲ SIMPOZIUMAS

Virš 170 baltiečių, jų tarpe didelis skaičius lietuviškojo jaunimo, dalyvavo Kanados Baltiečių Federacijos suruoštame simpoziume, kuris įvyko spalio mėn. 16 d. estų Tartu College Toronte.

KBF pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė pasveikino susirinkusius ir supažindino su pirmaisiais simpoziumo kalbėtojais. Cris Korwin-Kuczynski, Toronto Ward 2 aldermanas ragino etnines bendruomenes labiau įsijungti i municipalinę politinę veiklą ir rūpintis platesniais gyvenamo krašto klausimais, o ne tik savųjų tautų rūpesčiais. Nola Crewe, Toronto mokyklų tarybos narė davė pastabą, kad maža grupė žmonių, jeigu gerai susiorganizavusi ir ištverminga, gali atsiekti savo tikslus, ar tai viešosios opinijos paveikime, balsavimuose, ar pan. John Gunning, "Juodojo Kaspino" sąjūdžio Toronto apylinkės pirmininkas davė daugelį konkrečių nurodymų bet kokiam sąjūdžio įsisteigimui ir tolimesniam veikimui. Toliau, Eric Cunningham, OEB International visuomeninės informacijos firmos pirmininkas, kartu su estų bendruomenės veikėju Ruho Paluoja ir Marika Szkambara, Ukrainiečių "Civil Liberties Commission" politinės akcijos komiteto narė nagrinėjo klausimą kokie turėtų būti santykiai su politikais.

Cunningham teigė, jog norint, kad politikas palaikytų vieną kurį pusę, svarbiausiai yra supažindinti jį su bet kokio klausimo faktais. Politikai yra visažiniai - jie turi gauti duomenų, iš kurių jie tada formuoja savo nuomonę. Tad svarbu jiems parūpinti tuos faktus. Buvo patarta palaikyti nuolatinis asmeniškų ryšių su visais politikais, nežiūrint koks reikals ar jų politinis įsitikinimas. Tačiau buvo išreikšta ir priešinga nuomonė, kad kreiptis reikia tik i atrinktus politikus specifiniais reikalais. Szkambara papasakojo, kaip Deschėnes Komisijos reikalui ukrainiečiai suorganizavo jaunimą ir net suruošė jiems dviejų savaitių kursų supažindinti juos su tuo reikalu ir paruošti juos susitikimams su visais federalinės valdžios parlamentarais.

Suvažiavimo dalyviams pasivaišinus priešpiečiais, Kanados Latvių Bendruomenės pirmininkas dr. Guntis Silinš supažindino su svečių kalbėtoju, Toronte gerai pažįstamu Peter Worthington'u, dabartiniu "Ottawa Sun" dienraščio redaktorium ir buv. kandidatu i federalinę valdžią.

Jis ragino dažnai rašyti laiškus redakcijai - ar tai padėkoti už vieno ar kito straipsnio išspausdinimą, ar raginti, kad daugiau būtų rašoma apie vieną ar kitą reikalą, ar duoti pastabas bei ištaisymus, kai pasirodo klaidų straipsniuose. Jis davė pastabą, jog nestiktume, kad žinios spaudoje, per radiją ar televiziją bus perduodamos taip, kaip jos buvo patiektos žurnalistui ar redaktoriui. Jie i įvykius ar žinias žiūri šaltai, objektyviai arba iš kitų požiūrių. Jis siūlė sugalvoti idomesnių pasireiškimo būdų, kaip pav., demonstracijomis, kad geriau pagauti spaudos dėmesį. Neužtenka didelio būrio žmonių skaičiaus ar tauraus tikslo - spauda, o ypač televizija - ieško idomių žinių bei vaizdų.

Popietinė simpoziumo dalis prasidėjo su sesija apie santykius su žinių tinklais- media. Pirmoji kalbėjo "Kingston Whig Standard" dienraščio žurnalistė Judi MacLeod, kuri pilnai pritarė Peter Worthington'o komentarams. Ji pastebėjo, kad 90% žinių perdavėjų yra kairiojo politinio požiūrio asmenys, tad tuo didesnės pastangos turi būti dedamos atsverti šiuos požiūrius, norint patekti i pagrindinę Kanados spaudą.

Toliau sekė KLB Visuomeninių Reikalų Komisijos bei PLB valdybos nario Algio Juzukonio konkretūs pasiūlymai, kaip suformuluoti skelbimus spaudai, kad būtų tikslūs ir aiškūs, kokias žinias perduoti ir kam, ir t.t. Šią simpoziumo dalį užbaigė kalbėtojas Harold Nelson, "CBC National News" redaktorius, paaiškindamas, kaip žinios yra atrenkamos skelbimui. Anot jo, neužtenka, kad jos yra ar idomos, ar aktualios. Taip pat žiūrima, ar jomis būtų galima paveikti viešąją ar valdžios opinią kaip jos derinasi su kitais įvykiais ar su valdžios politika ar kitų požiūriais.

Paskutinis kalbėtojas buvo "National Citizens' Coalition" pirmininkas David Somerville. Jo nuomone, negali būti jokio veikimo be lėšų. Jis siūlė, kad renkant lėšas, aukotojams būtų duodami konkretūs pavyzdžiai, kaip jų aukos bus naudojamos, kad aukotojas jaustųsi praktiškai prisidedąs prie organizacijos užsibrėžto tikslo atsieikimo.

Kalboms užsibaigus, estų, latvių ir lietuvių atstovai davė santraukas apie dabartinius įvykius tuose kraštuose ir rodė ištiraų šį vaizdajuosčių. D.D.

P a p i l d y m a s :

LIETUVOS PERSITVARKYMO SĄJŪDŽIO SEIMAN buvo taip pat išrinktas poetas SIGITAS GEDA. Praeito "NL" nr.1 pslidėtame sąrašo jo pavardė buvo praleista. Apgailestaujame. "NL"/.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

L. EIDĖJAS "N.L." SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIIA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 22 -
Rėmėjo - \$ 25, -

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuostatais, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

LIETUVOS PERSITVARKYMO SAJŪDŽIO STEIGIAMASIS SUVAŽIAVIMAS

PATEIKIAMAS TEKSTAS KALBOS, TRANSLIUOTOS
PER VILNIAUS RADIJĄ Į UŽSIENĮ, spalio 24 d., 1988
m. vakare. Dr. V. Bieliauskas pristatomas kaip LIETU-
VOS PERSITVARKYMO SAJŪDŽIO svečias, Pasaulio
Lietuvių Bendruomenės pirmininkas. Jo kalba:

"Gerbiamieji Lietuvos Sajūdžio Suvažiavimo dele-
gatai, Laisvės Lygos atstovai, svečiai, dalyviai, ponios
ir ponai (plojimai).-

Turiu ypatingą garbę pasveikinti jus Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės ir jos valdybos vardu. PLB Valdyba
vadovauja visų laisvojo pasaulio kraštų lietuvių bendruo-
menėm, kurios organizuotai veikia 19-koje pasaulio kraš-
tų, 4 -se kontinentuose. Taigi, sveikinimus Jums perduo-
du iš tiesų iš šių kraštų: Argentinos, Artimųjų Rytų,
Australijos, Austrijos, Belgijos, Brazilijos, Didžiosios
Britanijos, Italijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados,
Kolombijos, Naujosios Zelandijos, Olandijos, Prancūzijos,
Švedijos, Šveicarijos, Urugvajaus, Venezuelos ir Vakarų
Vokietijos (plojimai). Šiuose 4-se kontinentuose ir 19-
koje valstybių gyvena šiandieną lietuvių ypatingai jun-
giasi su Jumis šio suvažiavimo proga.

Mes visi džiaugiamės, kad pagaliau, po tiek daug
metų, stalinizmo padarytos skriaudos Lietuvai ir jos
žmonėms yra pripažįstamos, ir kad mėginama jas atitai-
syti. Jūs ir jūsų tėvai daug nukentėjo nuo Stalino reži-
mo, kurio metu buvo pasirašyti slapti susitarimai su
naciais ir militarine jėga buvo užimtas kraštas. Buvo
atimtos nuosavybės, ištremti žmonės ir sunaudota viso
krašto ekonomija. Tai buvo didelė skriauda, kurią lietu-
vių tauta, kurią visos Pabaltijo valstybės ir visa Sovietų
Sąjunga pergyveno. Bet mums dar reikia atkreipti dėme-
sį į tai, kad prie stalinizmo aukų daugumoje priklauso
ir Lietuvos išeivija.

Daugelis mūsų buvo priversti palikti savo tėvynę
karo siaubo sukuryje ir paskui negalėjome grįžti į savo
tėvynę, kurioje grėsė mums gyvybei ir laisvei pavojai,
ir tuo būdu buvome priversti kurtis kitur. Ir taip lietu-
viai išsiblaškė po visą pasaulį. Jie neturėjo lengvų sąly-
gų savo naujos egzistencijos pradžioje, nes jie pateko
į kraštus, kur jiems buvo leidžiama dirbti ir vystyti
savo iniciatyvą. Jie buvo darbštūs ir savo darbštumo
dėka jie greitai prisitaikė prie ekonominio lygio tų kraš-
tų, kuriuose jie gyveno. Ir aš esu tikras, kad jeigu čia
lietuviams Lietuvoje būtų duodamos sąlygos laisva inicia-
tyva naudotis ir dirbti, kad ir Lietuvos ekonominis lygis
prilygtų Danijai, Švedijai ir Amerikai (plojimai).

Deja, mes turėjome išeivijoje kurtis. Dauguma
mūsų laikė išeiviją tik laikina. Jie tikėjosi, kad ateis
laikas, kada jie galės grįžti į savo tėvynę ir ten praleis-
ti bent savo senatvę. Jie dirbo, taupė, vaikus lietuviškai
mokė, ir savo žvilgsnį visą laiką kreipė į Lietuvą. Sunku
buvo ir yra išlaikyti lietuvių kalbą ir puoselėti lietuviš-
ką kultūrą, neturint gyvo ryšio su kraštu. Bet išeivija
išliko lietuviška, kūrybinga ir tvirta, nes ji neprarado
vilčių, kad krašte vėl normalios sąlygos atsirastų ir kad
lietuvių tauta Lietuvoje taps laisva (plojimai).

Išeivijon stalinizmas išgrūdė daugelį pačių pažan-
giausių intelektualų, gerų žmonių, kurie patys ir jų vai-
kai savo talentais praturtino tuos kraštus, kur jie gyve-
na, o jie tai būtų galėję Lietuvai atiduoti (plojimai).
Taigi, siūlau įskaityti ir išeiviją į stalinizmo aukų skai-
čių ir tuo būdu ir mus prijungti prie dabar čia vykstan-
čių atsinaujinimų (plojimai). Priėję išvados, kad mes visi
buvome panašiai nuskriausti, gal rasime geresnį vieni
kitų supratimą, gal sumažinsime nepasitikėjimą ir įtari-
nėjimus vieni kitų ir pradėsime vėl jaustis to paties
krašto vaikais, nežinint kur mes begyventumėm (ploji-
mai).

Mes sveikiname kiekvieną jūsų daromą žingsnį
Lietuvos laisvės darbe. Lietuva yra tauta su gražia,
garbinga istorija ir su sava kūrybinga kultūra. Tebūna
jai leista savo istoriją be falsifikacijos atkurti ir tęsti
garbingą pasaulio laisvų tautų šeimą (plojimai).

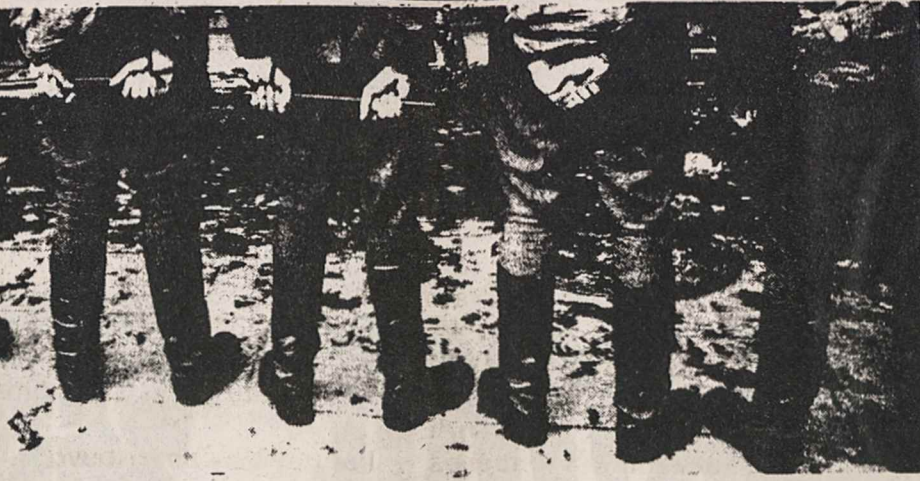
Atvažiavau aš čia su entuziazmu, kurį su manimi
pergyvena išeivijoje daugelis lietuvių, girdėdami apie
jūsų tikrovę. Matau, kad mes visi čia esame didelių
istorinių įvykių dalyviai. Šie reiškiniai pakelia nuotaiką
ir skatina visus mus tęsti jų raidą ligi tol, kol Lietuva
galės tapti laisva, savarankiška valstybe (plojimai). Lin-
kiu jums ištvermės, kantrybės ir pasisekimo. Tikiuosi,
kad ateinančią kartą vyksiant pas jus, man bus galima
atskristi tiesiog į Vilnį, nedarant lanko į Maskvą (ploji-
mai) ir kad tai galėsiu padaryti su autentiška Lietuvos
valstybės viza (plojimai)."

Dr. Vytautas Bieliauskas sugrįžo į JAV spalio
mėn. 30 d., 1988 m.

2 psl.

YRA IR TOKIA REALYBĖ...

PROVOKACIJA GEDIMINO AIKŠTĖJE

/TAIP RAŠO "LIETUVOS PERSITVARKYMO SAJŪDŽIO" INFORMACI-
NIS BIULETENIS SPALIO MĖN.15 D.,1988 M., NR.3/

Neseniai visą Lietuvą sukrėtė žinia - vidaus rei-
kalų kariuomenė ir milicija, apsiginklavusi specialiomis
priemonėmis, 1988 metų rugsėjo 28 dieną užpuolė Gedi-
mino aikštėje gausiai susibūrusius žmones. Daug piliečių
buvo sumušti guminėmis lazdomis, be jokio pagrindo
sulaikyti, prievarta nuvežti ir įkalinti Vidaus reikalų
ministerijos žinioje esančiose patalpose.

TAI AIŠKI PROVOKACIJA. Vykdomasis komitetas
neleidęs Lietuvos Laisvės Lygai (LLL)organizuoti mitingą
ir žinodamas, kad žmonės vis vien susirinks, per masi-
nes informacijos priemones gyventojų neįspėjo. Atvykusi
kariuomenė iš karto puolė susirinkusius, o patys mitingo
organizatoriai, telefonu įspėti apie jų akcijos uždraudimą
nuo to užpuolimo mažiau nukentėjo.

Kariuomenės panaudojimą griežtai nustatytais
atvejais sąlygoja TSRS Aukščiausios Tarybos Prezidiumo
1988 m.liepos 28 d. įsakas Nr. XI-9307, kurio 3 str.
sako: vidaus kariuomenė, specialūs motorizuotieji milici-
jos daliniai, o esant reikalui ir operatyvinės paskirties
daliniai, dalyvauja užtikrinant viešąją tvarką masinių,
visuomeninių, politinių, sporto bei kitokių renginių metu,
dalyvauja užkertant kelią viešosios tvarkos pažeidimams,
jeigu tie pažeidimai yra masiniai, kelia grėsmę piliečių
gyvybei ir sveikatai, dezorganizuoja įmonių, organizacijų
ir įstaigų darbą arba jais siekiama sugriauti ir sunaikin-
ti valstybinį, visuomeninį bei asmeninį turtą. Vykdyti
šią straipsnyje nurodytas pareigas vidaus kariuomenė
pasitelkiama tik TSRS vidaus reikalų ministro sprendi-
mais, o ypatingais atvejais -suderinus su TSRS Ministrų
Taryba. DARYTI VIDAUS KARIUOMENĖS DALLIS IR
PADALINIUS PAVALDŽIUS VIETINIAMS VALDŽIOS IR
VALDYMO ORGANAMS DRAUDŽIAMA.

Net ir ne juristui aišku, kad rugsėjo 28 dienos
atveju mūsų valdžios ir valdymo organai grubiai VIRŠIJO
SAVO ĮGALIOJIMUS. Aprašomu atveju nebuvo nė vienos
sąlygos kariuomenei ir kitiems padaliniams panaudoti.
Tuo labiau, kad šio įsako pirmajame straipsnyje nustaty-
ta, jog tokios kariuomenės vykdomų pareigų pobūdis
iš kiekvieno kario reikalauja griežtai laikytis socialisti-
nio, teisėto, bešališkai elgtis su piliečiais, ginti jo
asmens orumą, konstitucines teises ir laisves nuo nusil-
kalstamų pasikėsinimų ir kitokių antvisuomeninių veiks-
mų.

Toks yra įstatymas, o jo vykdytojai be jokio per-
spėjimo ėmė mušti žmones guminėmis lazdomis, taisyti
už plaukų, laužyti rankas ir purkšti į akis nežinomos
paskirties aerozolių. Šios saualės neišvengė nei mote-
rys, nei vaikai.

Sąjūdis pareiškia, kad toks antihumaniškas, antiįs-
tatymiškas ir antisocialistinis valdžios ir valdymo organų
elgesys turi būti kvalifikuojamas kaip grubi stalinistų
provokacija.

Tuo atveju, kai mitingas uždraudžiamas, net jo
organizatoriai už nepaklusnumą gali būti patraukti tikrai
administracinėn atsakomybėn, o ne šeriami "bananais".

Mes pareiškiame, kad, pasikartojus panašioms
išpuoliams ir provokacijoms, Sąjūdis ras priemonių ir
kartu su visais respublikos dorais žmonėmis sutramdys
smurtininkus.

Sąjūdis reikalauja patraukti griežton atsakomybėn
visus pareigūnus, davusius įsakymą panaudoti kariuome-
nė ir mušti žmones.

LIETUVOS PERSITVARKYMO SAJŪDŽIO
INICIATYVINĖ GRUPĖ
/Leidinyje atspausdinta eilė raštiškų šių įvykių liudijimų./

SVARBI ŠIMTMEČIO SUKAKTIS

"VARPO" redaktoriaus A. K u č o kalba, pasakyta
Toronte, š.m. spalio mėn. 9 dieną, Lietuvių Namuose

/ pabaiga /

Daugiausiai Povilui V i š i n s k i u i pasidarba-
vus, 1902 m. įvyko slapta varpininkų suvažiavimas gra-
fo Zubovo Dabikinės dvare, kuriame buvo įsteigta Lietu-
vių Demokratų Partija. Tai įvyko šeštaisiais metais po
Lietuviškos Socialdemokratiškos Partijos įsteigimo, bet
toji buvo iš įvairių Lietuvos tautybių, tad varpininkų
įsteigtoji buvo pirmoji lietuvių tautinė politinė partija,
nes jos tikslai buvo ne luominio ar socialinio, bet pir-
miausiai tautinio pobūdžio.

Sunku, žinoma, rasti politinę organizaciją, nebent
tai būtų diktatūroje, su visais klausimais vienodų pažiūrų
žmonėmis. Nebuvo tokio vienodumo ir varpininkų naujai
įkurtoje Lietuvių Demokratų partijoje. Joje buvo žmonių,
vengiančių aštrių konfliktų ir pasiduodančių įvykių evoliū-
cijai, ir buvo kovos žmonių, kurie tikėjo, jog laisvė nie-
kur veltui neduodama. Tokių tarpe buvo KUDIRKOS
pavyzdžiu sekantis Povilas VIŠINSKIS ir daugumas jaunes-
nės kartos varpininkų. Tai buvo kairė ir dešinė. Abiejų
sparnų pagrindiniai siekimai buvo tie patys, bet taktika
skirtinga. Stiprėjant visoje Rusijos imperijoje revoliūci-
nėms bei tautinėms išsivadavimo nuotaikoms, silpnėjo
ir abiejų sparnų koegzistencija Lietuvių Demokratų par-
tijoje, kuri nuo 1906 m. buvo pavadinta Lietuvos Demok-
ratų Partija. Varpininkų krypties žmonės, taip pat kov-
vingos pokurdirkinės kartos, 1905 m. Didžiojo lietuvių
seimo Vilniuje metu suorganizavo atskirą Lietuvos Vals-
tiečių Sąjungą.

Skilimas Lietuvos Demokratų Partijoje įvyko, kai
1907 m. Antanas Smetona, vadovavęs dešiniajam sparnui
su keliais savo bendraminčiais iš šios partijos išstojo
ir, anksčiau redagavęs "Lietuvos Ūkininką", įsteigė naują
laikraštį - "Viltį". Tai ir buvo tautininkų srovės pradžia.

Kokie buvo esminiai skirtumai tarp Demokratų
partijoje pasilikusių ir kartu su A. Smetona nuėjusių
kurti naują sąjūdį galima spręsti iš to, kaip biografas
Aleksandras Merkelis "Antano Višinskis" knygoje vaiz-
duoja ano meto kairiojo ir dešiniojo varpininkų sparno
atstovus:

"Aukštaitis Antanas Smetona ir žemaitis Povilas
Višinskis buvo beveik vienmečiai, studijavę Petrapilio
universitete, abu varpininkai, idealistai, nemegstą kom-
promisų. Tačiau jų taktikoje, siekiant užsibrėžto tikslo
- nepriklausomos Lietuvos, būta daugiau priešingumo,
negu tapatumo. Antanas S m e t o n a - evoliucijos
ir kultūrinio darbo šalininkas, Povilas Višinskis
- revoliucijos ir kovos. Pirmasis veikė žmonių protą,
juos įtikindamas, antrasis - jausmus, juos uždegdamas.
Antanas Smetona ir Povilas Višinskis buvo iškilieji LDP
vadai, atstovavę ją svarbiuose lietuvių kultūrinio ir poli-
tinio gyvenimo įvykiuose" /59/.

Tačiau didžioji varpininkų dalis nenukrypo nuo
Kudirkos tiesaus kelio į tautos laisvę. Juk didvyrių žė-
mės sūnūs turėjo semtis stiprybės iš praeities, kai per
du šimtus metų laisvė buvo ginama kaip savo gyvybę.
Neturėjo užmiršti varpininkai ir šių Kudirkos žodžių,
parašytų 1896 m. "VARPO" Nr.6:

"Iš kur pas mus suliepsnos gyvumo ugnis, jeigu
mūsų vaidilos užmiršta altorių ir duoda žarijoms užgesti.
Iš kur užaugs ereliai, jeigu mūsų vadai, pasirodžius žan-
darui, ilgam laikui sulenda į užpečkį?/.../ Bet kuo kalti
mūsų kaimo žmonelės, kuriuos mes sujudinome, pakurs-
tėme, žadėdami jiems vadovystę? Jie įtikėjo į mūsų
žadėjimus, jau daugelis jų už tai nukentėjo, o mes žiū-
rime atšalę ir šiandien juos beveik apleidžiame. Tai
tikrai nuodėmė, šaukianti atpirkimo. O, kad mes, kitus
bebudindami, patys neužmigtumel!"

Tie Kudirkos pavadinti žmoneliai, toji liaudis,
ypač buvę sujudusi 1905-1906 metais, kai vyko revoliu-
ciniai judėjimai. Su ja ir pasiliko Povilas Višinskis, dr.
Kazys Grinys, Felicija Bortkevičienė, Jonas Vileišis,
Ernestas Galvanauskas, dr.Jurgis Šaulys, Andrius Bulota,
Albinas Rimka, Gabrielė Petkevičaitė-Bitė, dr. Jonas
Staugaitis, dr.Petras Avižonis, Mykolas Sleževičius ir
kiti.

Povilas Višinskis, jau perėmęs tęsti Vinco Kudir-
kos darbą, "VARPO" 1901 m.,Nr.5 rašo: "Mes nepripažįs-
tame kompromisų - tai diplomatai darbas ir apgaulės
kelias. Mūsų kelias tiesus, gale jo mums šviečia laisvė,
lygybė ir meilė. Iš to kelio mes nei trumpai valandai
neturime iškrypti.

Mūsų kareiviai nesumdyti, kiekvienas, kas su mu-
mis eina, turi į kovą eiti iš persitikrinimo, atiduoda-
mas viską, reikalui atėjus, pasišvėsdamas nukentėti visus
vargus ir nelaimes".

Kaip savo idealizmu ir pasiaukojimu Povilas Vi-
šinskis buvo panašus į tą, kurio jis darbą toliau perėmė,
rašytoja Gabrielę Petkevičaitę-Bitę, pati varpininkė,
1906 m. "Lietuvos Ūkininko" 20 nr.rašo:

"Jau smarkiai suardyta sveikata stojo įsi į tautos
darbininkų eiles, kurios kovojo dėl savo brolių teisių.
Ir supratęs savo priedermes, velionis nenuilsdamas žengė
pirmose tų kovotojų eilėse, nesišalindamas nuo jokio
vargo, nuo jokio darbo. By tik šviesą savo tėvynėje,
tebeglūdinčioje tamsybėje, skleisti, by tik praplėsti lais-
vės susipratimas tarp gimusiųjų vergijoje. /.../ Reikia
atsiminti, kokiais laikais tie visi darbai buvo dirbami.
Už mažiausią policijos arba žandarų rastą lietuvišką
raštelį reikėdavo ilgais kalėjimo mėnesiais ir ištėmimo
metais atsilyginti".

"Varpas" be jokios pertraukos ėjo iki 1905 m.pa-
baigos. Atgavus laisvę spausdinti lietuviškus raštus Lie-
tuvėje, jo leidimas buvo laikinai sustabdytas, o varpinin-
kai - demokratai buvo susispietę apie "Lietuvos Ūkininką"
ir dienraštį "Lietuvos Žinios", po kurių uždarymo - apie
"Lietuvos Žinias". Kai laisvės mintis pro rusų cenzūrą
sunkiai sunkiai galėjo prasiskverbti, tai 1913 m. Rytprū-
siuose vėl pradėtas spausdinti "Varpas". Toliau jau jis
buvo leidžiamas kaip varpininkų-demokratų, socialistų
liaudininkų demokratų, valstiečių liaudininkų ideologinių
bei politinių pažiūrų reiškėjas. Šioji srovė, kaip matome,
pagal politinio gyvenimo sąlygas keitė savo vardus, bet
dr.Vinco K u d i r k o s ir kitų pirmųjų varpininkų
"Varpe" bei "Ūkininke" skelbtos mintys visados buvo
jos visuomeninio ir politinio darbo kelrodžiu.

Ši srovė davė besikuriančiai nepriklausomai Lietu-
vai Mykolą Sleževičių, kuris 1919 m. kreipėsi į Lietuvos
vyrus šiais žodžiais:

"Šiandien visi išvydome Laisvės rytojų švintant:
Lietuvos nepriklausomybė neša visiems laisvę ir laimę;
tad ginkime Nepriklausomą Lietuvos Valstybę. Vienybėje
kaip broliai, pasidavę vienas kitam rankas, eikime drą-
siai į kovą, visi kaip vienas stokim už tėvynę!"

Ir dabar, po šimto metų, "Varpas" vis tebeina.
Ir eina tuo pačiu idėjiniu keliu, kurį pradėjo dr. Vincas
Kudirka ir kiti pirmieji varpininkai. Liko ir tie patys
pagrindiniai rūpesčiai, kurie slėgė varpininkus nuo pir-
mųjų dienų. Ryškiai šiuos rūpesčius išsakė iš Tėvynės
išeivio butin patekęs dr. Juozas Pajaujis, buvęs artimas
Mykolo Sleževičiaus bendradarbis atsteigiant nepriklausomą
Lietuvą, 1967 metų "Varpe":

"Mes turime visomis priemonėmis, tad ir per
"Varpą", šaukti už tuos, kurių burnos yra užčiauktos,
veikti už tuos, kurių rankos yra supančiuotos. Savo veiklą
turime grįsti tvirtais varpininkų principais, taikomais
naujosė bekintančiose sąlygose./.../ Mums tas visa apimęs
pagrindinis visuomeninio gyvenimo principas yra: žmo-
gaus laisvė tautinėje bendruomenėje ir tautos laisvė
tarptautiniame santykiavime. /.../ Nuo šių pagrindinių
siekimų mes negalime nė žingsnio nusileisti, negalime
dėl jų eiti į joki kompromisą!"

Laisvė yra nepakeičiamas gėris ir žmogui, ir tau-
tai. Jos siekti prieš šimtą metų garsiu gaudimu "KEL-
KITE, KELKITE, KELKITE!" pašaukė mūsų tautą dr.
Vincas KUDIRKOS "VARPAS". Tai buvo didelis įvykis
mūsų tautos gyvenime. Tikime, kad jis ir pagrindinis
"VARPO" steigėjas, lietuviško patriotizmo simbolis ir
mūsų TAUTOS HIMNO žodžių bei melodijos autorius
dr.Vincas KUDIRKA bus tinkamai paminėtas visoje lietuvių
tautoje.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LIETUVIAI PRIE LAPTEVŲ JŪROS

5. **Dalia GRINCEVIČIŪTĖ**
/ pabaiga /

Nė į vieną šių klausimų atsakyti negalėjau, neišduodama žmonių, kurie mums padėjo. Todėl iš karto pasakiau: teisybės sakyti negaliu, o meluoti nenoriu. Už gerumą ir kilnumą t a i p neatsimokama. Kai dėl Motinos, galiu pasakyti tik tiek - ji mirė 1950 m. gegužės 5 d. Manimi, žinoma, nepatikėjo. Reikalavo pasakyti gydytojų pavardes, kokiose kapinėse, kokia pavarde ji palaidota. Ir į šiuos klausimus atsakyti aš taip pat atsisakiau. Po poros dienų tardytojas triumfuodamas mane "demaskavo": - "patikrinti visi Lietuvos CBAI biurai ir nustatyta, kad tą dieną tokio amžiaus moteris Lietuvoje nemirė". Mamytės mirties faktas buvo atmetas kaip melagingas. Na, ir ačiū Dievui. Pastebėjau, kad jie niekada netiki teisybe. O labiausiai bijojau, kad nesužinotų, kur Mamytė palaidota. nes tada tuoj pat darytų palaikų ekshumaciją.

Kadangi tardymas visiškai nežengė į priekį, nuolat keitėsi tardytojai. Į tardymą kviesdavo beveik kiekvieną naktį, tik pradėjus miegoti. O šeštą rytą jau signalas keltis. Dieną net sėdint prisnūsti negalima - tuoj baudžia. Miego trūkumas labai vargino.

Savaitėmis su tardytojais tūpčiojome vietoje. Galų gale, išvarginę mane ir patys save, tardymą užbaigė tuo, kuo ir pradėjo.

Gydytojai, gydę mano Motiną, žmonės, kurie mums teikė prieglobstį, slėpė, nenukentėjo. Dauguma jų tebėra gyvi ir gyvena Kaune ir Vilniuje. Saugumo įsitikinimu Mamytė tebebuvo gyva ir jos aktyviai ieškojo iki 1953 metų.

Kartą, apie 5 val. vakaro, man buvo liepta apsirengti ir išeiti iš kameros. Koridoriais, laiptinėmis prižiūrėtojas mane išvedė į kalėjimo kiemą. Nesupratau, kur mane veda. Priėjome kalėjimo vartus. Prie durų, vedančių tiesiai į gatvę, laukdamas mane, stovėjo elegantiškas ir gražus, maždaug 27-28 metų vyriškis. Maloniai šypsodamasis pasisveikino ir paprašė eiti su juo, bet rankų nelaikyti už nugaros. Paprasčiausiai stumtelėjo duris ir mes išėjome į Mickevičiaus gatvę. Buvo rudens vakaras. Žmonės ėjo iš darbo, užsukdavo į parduotuves. Studentų būrys išbėgo iš fakulteto rūmų. Atsidūrėme tarp praeivių. Gražus ir be galo brangus buvo mano gimtasis Kaunas tą rudens vakarą. Ėjome tylėdami ir neskubėdami. Karo muziejaus sodyboje prisėdome ant suoliuko. Man vis atrodė, kad aš sapnuoju. Kas padovanojo man šį nuostabų paskutinį pasivaikščiojimą po gimtąjį miestą? Paskui įėjome į patalpą Donelaičio ir Gedimino gatvių kampe. Tarnautojų nesimatė. Įėjome į vieną iš kabinetų. Atsisėdome. Mano malonus palydovas paklausė, ar aš nenorėčiau gyventi Kaune ir legaliai mokytis? Pasirodo, tai visai paprasta. Jeigu noriu, tai artimiausiomis dienomis mane paleis iš kalėjimo. Bylos į Maskvą nesiųs. Ir į Jakutiją atgal važiuoti taip pat nereikės. Aš paprasčiausiai eisiu į namus. O iš manęs reikės labai nedaug - tik nedidelės pagalbos organams.

Viskas aišku. Aš tikriausiai turėsiu iėiti į savo tėvų draugų namus. Jie atidarys duris draugui, o iš tikrųjų išliaus gyvatę, pasirodys be gailėsio paleisti juos Sibiro kančių keliais. Dabar aš supratau, kas mano malonūs palydovai.

Pasakiau, kad renkuosi savo trejus metus lagerio už pabėgimą ir grizimą į Jakutiją. Jis santūriai šyptelėjo ir pastebėjo, kad mane laukia ne treji metai lagerio, o 20 metų katorgos, ir aš pati sau nuosprendį pasirašiau. Padavė man popieriaus lapą, kuriame iš tikrųjų buvo mano

parašas. Ir aš prisiminiau: Jakutske visiems tremtiniams buvo pranešta, kad pagal naują įsaką pabėgimas iš tremties bus baudžiamas iki 20 metų katorgos. Kaip ir visi, aš taip pat pasirašiau, kad naująjį įsaką skaičiau. Netrukus pabėgome. Ir šis dokumentas čia. 20 metų katorgos.. O dabar man dvidešimt treji. Galas net mintimis neapškaučiuojamas. Gražinu dokumentą. Pasaulis ima kažkur grimzti. Pasnekovas tylėdamas laukia.

Tai štai kas padovanojo man šį nuostabų pasivaikščiojimą. Parodė ir akimirksniui leido pajusti gyvenimą, kuris iš manęs atimtas visiems laikams, kurio niekada nebus, bet kurį siūlo mainais už garbę ir sąžinę.

Paprasčiau nuvesti mane atgal į kalėjimą. Išbuvus pusmetį Kauno tardomajame kalėjime, atėjo iš Maskvos ypatingos komisijos nuosprendis.

Mane atvedė iš kameros į kabinetą. Jame buvo du saugumo karininkai. Perskaitė nuosprendį: už pabėgimą - treji metai lagerio. Atlikus bausmę, grąžinti į Jakutiją.

Po nuosprendžių pasirašyti atsisakiau. Į klausimą kodėl, atsakiau jog šis nuosprendis neturi jokio juridinio pagrindo. Ištrėmimas yra bausmė. Ištrėmti gali tik teismas už nusikaltimą. Mane, vaiką, ištrėmė be jokios kaltės ir teismo, vien dėl to, kad giamiau toje o ne kitoje šeimoje. Todėl ir savo išvykimo iš Jakutijos nelaikau nei pabėgimu, nei nusikaltimu. Nuosprendžio nepripažįstu.

"Mes priversim jus pasirašyti", - pareiškė saugumo papulkininkis ir liepė pakviesti kalėjimo viršininką. Bet jiems teko surašyti aktą dėl atsisakymo pasirašyti. Netrukus per Vilniaus ir Maskvos kalėjimus mane atvežė į Gorkio sritį, Suchobezvodnojios stotį, Unžlagą, kur ir turėjau atlikti bausmę.

Lageris mane nustebino gausybe puikių ir šviesių žmonių. Atrodė, kad Stalinas čia uždarė šalies protą, garbę ir sąžinę. Kalėjo mokslininkai, konstruktoriai, kino ir teatro aktoriai, dėstytojai, gydytojai, studentai ir kiti.

Marija Aleksandrova Goldman-Zeliabovskaja, Maskvos universiteto prancūzų literatūros dėstytoja (kartu su vyru - vaikų literatūros specialistu, nuteisti už neatspausdintos literatūros laikymą) po darbo mums iš atminties skaitė prancūzų literatūros kursą.

Daznai prisimenu maskvietį Borisą Vorobjovą, nuteistą 8 metams už dalyvavimą Maskvos aviacijos instituto pagrindiniame studentų būrelyje, kuriame jie nagrinėjo Rusijos istoriją ir revoliucinį judėjimą. Skaitė Belinskį, Černyševskį, Pisarevą, Lenina. Padarė išvadą, kad Stalinas neteisėtai užgrobė valdžią, yra nusikaltėlis, sunaikinęs ir tebeaikinantis milijonus geriausių šalies žmonių. MGB troško išpūsti procesą ir reikalavo iš tardomųjų studentų melagingų parodymų prieš dėstytojus. Tardant Borisą Vorobjovą, dalyvavo pats Berija. Šių tardymų prisiminimas - tuščia viena akiduobė. Ištiesiomis dienomis ji laikė mūrinę "spintoj", kurioje buvo iki kelių vandens. Bet kruvinasis budelių karalius, saugumo ministras, dvikovą su 19 metų studentų pralaimėjo - melagingų parodymų neišgavo.

Lagerio zonos pakraštyje buvo viena mano labai mėgstama vieta - nedidelis plotelis, kuriame, kaip niekur kitur, augo stebėtinai vesli ir graži žolė. Čia ir paukščių kartais atskrisdavo, buvo tylu ir ramu. Mane stebino, kodėl čia tokia graži žolė. Vienas senas kalinys kartą man paaiškino, kad 1941-45 metais čia dar nebuvo lagerio teritorija ir toje vietoje laidojo mirusius, sušaudytus arba nušautus kalinius.

Dabar aš čia ateidavau ypač susijaudinusi. Ši vieta, kiekviena žolytė, kiekviena gėlytė man atrodė šventa. Džiaugdavausi, kad čia atskrisdavo pačiulbėti paukštelis.

Ilsėkitės ramybėje, Nežinomi Kankiniai...

1953 metų vasarą iš lagerio mane išvežė atgal į Jakutską. Vežė etapu 3 mėnesius per Sverdlovsko, Novosibirsko, Irkutsko ir Kirenko kalėjimus. Novosibirske, šalia senojo kalėjimo, buvo išmūryti pamatai ir pradėtos sienos naujam persiunčiamajam kalėjimui. Iš visko matėsi koks tai turėjo būti grandioziškas pastatas ir kiek šimtų tūkstančių žmonių per jį būtų perėję, jei ne Stalino galas. Kokie didingi buvo gulago imperijos užmojai...

Rugsėjo mėnesį atsidarė Jakutsko kalėjimo vartai, ir mane išleido į "laisvę". Pirmą kartą ėjau be sargybos, buvo kažkaip neįprasta, vis atsisukdavau. Pradėjau dirbti. Ir štai, vėl netikėtas likimo posūkis: 1954 m. liepos mėnesį mane staiga iškviatė į Jakutijos vidaus reikalų ministrą ir paklausė, ar aš kada rašiusi Berijai? Berija tada jau buvo sušaudytas.

Prisiminiau, kad prieš metus, važiuojant etapu, kažkurioj stotyje paprasiau kalinių vagono sargybos kareivėlių įmesti laišką į pašto dėžutę. Jame aš prašiau Berijos, tada dar saugumo ministrą, pakeisti ištėmimo vietą ir leisti man gyventi kuriame nors Sibiro mieste, kur yra medicinos institutas.

Reikia tik stebėtis, kaip stropiai, po Berijos arešto, buvo patikrinta visa jo galima kanceliarija, jeigu atrado net mano popierėli.

"Jūsų prašymas buvo atmetas", - pasakė man spekskyriuje, - "o mes jums leisime važiuoti mokytis. Pasirinkite miestą iki Uralo". Po valandos išėjau iš ministerijos jau su leidimu išvykti.

Į Omską atvykau, kai iki stojamųjų egzaminų buvo likusios devynios dienos. Speckomendantų, kur aš prisistačiau, man pasakė, kad iškaiton mane ima laikinai ir jeigu aš nepraeisiu konkurso į institutą, mane atgal išsiųs į Jakutiją. Kadangi pinigų neturėjau, tai grizimo perspektyva vėl buvo etapas.

Pirmojo egzamino išvakarėse nuėjau į teatrą. Tuo metu Omske gastroliaavo Sverdlovsko operos ir baleto teatras.

Opera... Kokį didžiulį poveikį ji man turėjo! Pamėgau ją labai anksti, o nuo 13 metų ji išstūmė visus vaikiškus žaidimus ir pramogas. Retą spektaklį praleisdavau.

Teatras... Nepamiršamos, gražiausios mano vaikystės valandos. Didžiulio džiaugsmo valandos.

Prieš mane atsivėrė istabus Grožio ir Gėrio pasaulis, apkerėjęs mane ir tapęs vėliau didele dvasios atasvara mano gyvenime.

Teatras... Jis uždega žmogaus širdyje fakelą, kurio jau niekas nebeužgesins: gali daryti ką nori - žeminti, kankinti, stumti į purvyną - žmogaus širdyje vis tiek jau skamba kita muzika - tikėjimo Gėriu muzika. Ir niekada tu jau nebegalėsi būti skriaudėjų pusėje, tavęs nepadarys j u įrankiu.

Kai 1941 m. birželio 14 d. mus vežė į Sibirą ir tėvai man liepė pasiimti būtiniausius daiktus, aš rūpestingai sudėjau į du pundečius visas spektaklių programas ir išėjau iš namų tvirtai tikėdama, kad nešuosi su savimi visa kas, kas brangiausia ir vertingiausia.

Tą vakarą ėjo "Traviata". Kiek daug kartų mačiau ją Lietuvoje. Bet dabar, po tiekos metų, mirčių ir praradimų - viskas skambėjo nauja prasme, nepaprastai sukrečiančiai. Sukilo visa, apie ką stengiausi negalvoti, neprisiminti, kad galima būtų gyventi. Ir aš verčiau. Bet kartu įgavau naujų jėgų ir pasirėngiau egzaminams kaip šturmui.

Nors išlaikiau juos penketais, bet žinojau, kad mano likimą spręs mandatinė komisija, kuri, be abejonės, pasidomės kai kuriais biografijos momentais, kuriuos aš nusiėpiau.

PRANEŠA ALTA:

● ALTO atstovas Washingtone dr. J. Genys šiomis dienomis dalyvavo Romoje prel. Audriaus Bačkio vyskupo šventinime, taip pat dr. Genys turėjo progą per Vatikano radiją kalbėti i okupuotą Lietuvą, visą pusvalandį pasikalbėjimo forma, paliečiant ALTO ir VLIKO veiklą.

● ALTAS įvairiais klausimais palaiko ryšį su kongresmenais ir senatoriais. Jų dėka pravedami kongrese įvairūs minėjimai, rezoliucijos ir Prezidento proklamacijos.

Kaip žinoma, šiais metais JAV prezidento paskelbtoji Lietuvos Nepriklausomybės Dienos proklamacija daugiau sia sujaudino Lietuvos okupantą ir ok. Lietuvos pareigūnai net ėmėsi prievarta suvartų žmonių demonstracijų prieš JAV ir jų nemėgiamus "vaduotojus".

Pažymėtina, kad kongresmano Marty Russo rūpesčiu, remiant net 230 kongresmenų, jau gegužės 11 dieną buvo pravesta House Joint Rezoliucija #448, kad 1989 metais, vasario 16 d. JAV prezidentas paskelbtų Lietuvos Nepriklausomybės Dienos proklamaciją.

● Kai Vilniuje rugsėjo 28 d. milicija ir kariuomenės daliniai brutaliai sumušė taikius demonstrantus, minint Hitlerio-Stalino antrojo slaptojo protokolo metines, tai Washingtone 13 Pabaltiečių organizacijų bendrai pasiuntė tuo reikalu telegramą Prezidentui ir Valstybės sekretoriui.

ALTAS savo keliu dar atskirai pasiuntė laiškus Prezidentui ir Shultz'ui. Po to, spalio 6 d. Valstybės departamentas to paveiktas atitinkamai reagavo.

● Kitais metais reiks ALTUI surengti XI-tąjį Amerikos Lietuvių Kongresą. Valdyba nutarė šį kongresą saukti Los Angeles, CA, Los Angeles skyriui sutikus.

Kitais metais ateis eilė ALTUI pirmininkauti Jungtiniame Amerikos Pabaltiečių komitete Washingtone, DC.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDAI

Iki šiol šis Fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui ir švietimui paremti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas. Tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian Canadian Foundation).

Tapkime šio Fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian - Canadian Foundation,

Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio Fondo ūkis: KAPITALAS LIETUVAI,

PALŪKANOS - LIETUVYBEI IŠEIVIJOJE!

BALSUOK UŽ LIBERALUS.

BALSUOK UŽ TOKIĄ KANADĄ, KURIA DIDŽIUOTUMEIS, KAIP SAVO NAMAIS.

LAPKRIČIO 21 BALSUOK UŽ TAU SVARBIUS REIKALUS.

BALSUOK UŽ LIBERALUS.

● **BALSUOK UŽ LIBERALUS, NES JIE PRAPLĖS PENSIJŲ PLANĄ.**

Liberalų vyriausybė praplės Kanados /Québec'o Pensijų Planą, įjungiant į jį pilno laiko namų šeimininkes ir anksti pasitraukiančius iš darbo. Taip pat išsiskyrę, atsiskyrę ir pavieniai partneriai galės gauti atitinkamas primokas.

● **BALSUOK UŽ LIBERALUS, NES JIE PARŪPINS GYVENVIETES PRIEINAMA KAINA.**

Liberalai skelbia, kad niekas neprivalo mokėti daugiau, kaip 30% savo pajamų už pagrindinę gyvenvietę. Mes išleisime įstatymą, kuris pagelbės nuomininkams, namų savininkams ir perkantiems pirmą kartą namus. Taip pat parūpinsime daugiau butų, pastatytų ne pelno tikslams.

● **BALSUOK UŽ LIBERALUS, UŽ JŲ TEISINGESNĘ IMIGRACIJOS POLITIKĄ.**

Liberalų vyriausybė pirmiausiai pasirūpins šeimų sujungimu.

● **BALSUOK UŽ LIBERALUS, UŽ JŲ LANKSTŲ IR PRIEINAMA KAINA PLANĄ VAIKŲ PRIEŽIŪRAL**

Mes manome, kad vaikų priežiūros ištaigos reikalingos ne vien privilegijuotiems, bet visiems, kuriems jų reikia.

● **BALSUOK UŽ LIBERALUS, UŽ JŲ EFEKTINGĄ PARUOŠOS DARBUI PROGRAMĄ NAUJAME DARBE ARBA DARBO PAKEITIMO ATVEJU.**

Liberalų vyriausybė įves darbo paruošos programą darbą keičiantiems ir atleistiems iš darbo, o taip pat ir valstybinę praktišką apmokymo programą jauniems žmonėms, besiruošiantiems dirbti.

● **BALSUOK UŽ LIBERALUS, IR JŲ TEISINGĄ APMOKESTINIMĄ.**

Liberalai sulaukys Tory-Konservatorių partijos moskesčių ėmimą, ypač tik iš vidutinės ir eilinės dirbančiųjų klasės. Mes atstatysime teisingą apmokestinimą ir sustabdysime Mulroneį planotą užmaskuotą prikimo mokesčių už beveik viską, ką perkate.

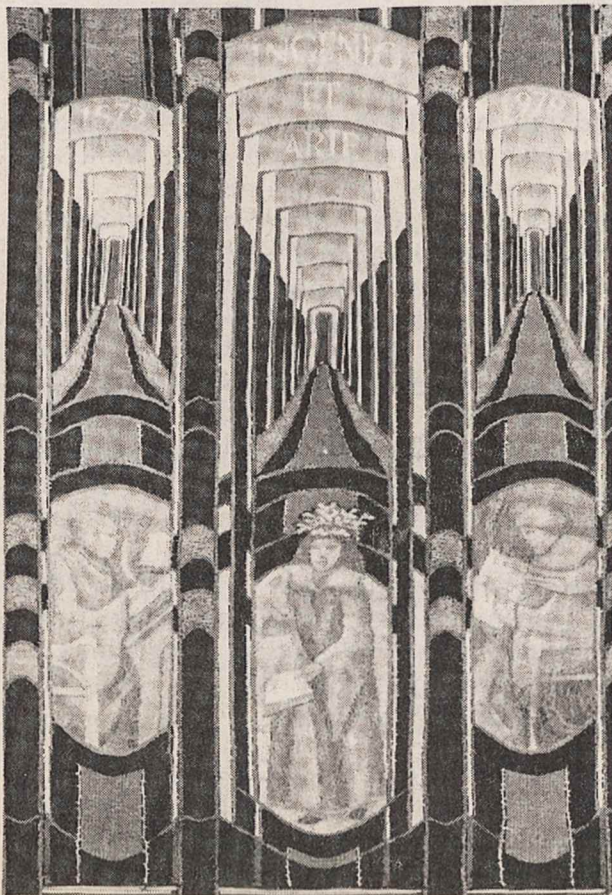

ŠIE RINKIMAI NĖRA EILINIAI -
JŪS BALSUOSITE
UŽ SAVO ATEITĮ!

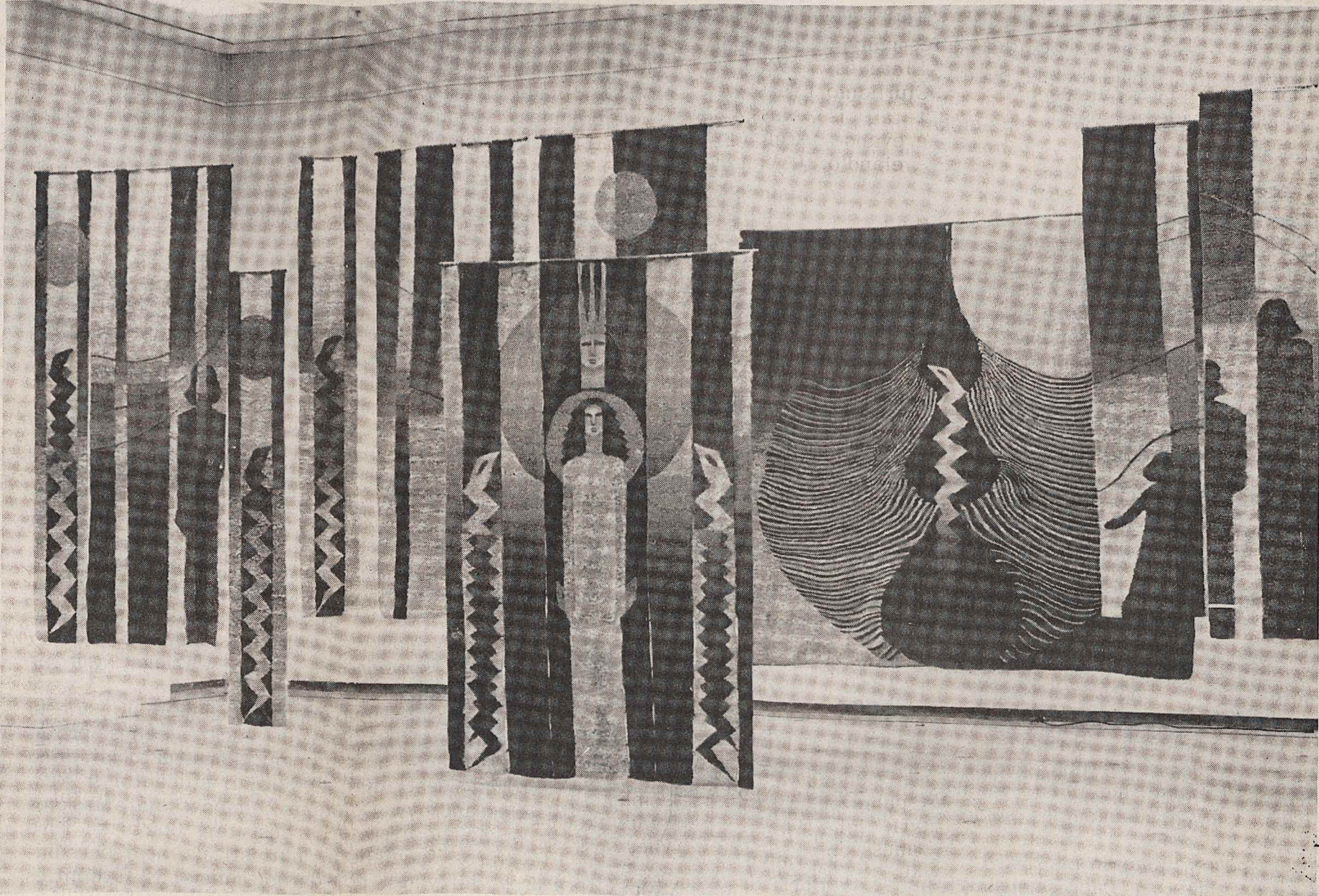
LAPKRIČIO 21
BALSUOK UŽ LIBERALUS.

Gobelenas "Bevardė planeta" 1983 Vilna, 180x130

Gobelenas "Moksliniai menai" 1987. Vilna 335x200

Gobelenas "Eglė", 1980, Vilna, kapronas 300x900

Dekoratyvinis kilimas Jurbarko "Nemuno" restorane "Puota", neaustinė technika (art protis) sintetika 1970, 200x800

ZINAIDA DARGIENĖ (g. 1936 m.) yra dailininkė tekstilininkė. Ji baigė valstybinio Dailės Instituto Kauno skyriaus vakarinę tekstilės fakultetą 1965 m. Ypatingą įspūdį jai padarė dėstytojas dail. L. Truikys, dėstęs tapybą.

1966 m. Z. Dargienė pradėjo dalyvauti parodose. Pirmieji jos sukurti darbai buvo atlikti batiko technika, rištiniai kilimai, savo stiliumi artimi lietuvių liaudies tradicijoms pagal siužetą ir pagal spalvų derinimą.

Vėliau ji reiškėsi ir mažojoje tekstilėje, erdvinės kompozicijos dekoratyviniais darbais, gobelenais, rezginiams.

Šiuo metu ji naudoja daugiopą techniką, natūralias ir sintetines medžiagas.

Ji ieško vis naujų, idomių būdų išspręsti erdvės problemas, linijų ir spalvų ritmą.

Z. Dargienė yra sukūrusi labai daug darbų viešųjų pastatų interjerams, kurie pasižymi dekoratyvumu ir menišku pritaikymu duotai erdvei bei aplinkai.

Ji dalyvavo su savo darbais parodose ne tik Lietuvoje, Sovietų Sąjungos kitose valstybėse, o taip pat Austrijoje, Danijoje, Italijoje. Tikisi, kad galės kada atvykti ir į Kanadą su savo darbais dalyvauti parodoje. b.

XXXVI-ji EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ
įvyks 1989 m. LIEPOS mėn. 30- RUGPJŪČIO 6 d.
GOTLANDO SALOJE, LJUGARN, ŠVEDIJOJE.

Registracija ir informacijos: Aldona Broland,
Murarevagen 2B, 22230 Lund, Sverige.
Prašoma užsiregistruoti iki 1989 m. kovo mėn. 1 d.

APIE LATVIJOS ŽMONES IR ĮVYKIUS

Latvių išnykus rašytojas ir žurnalistas Olgerts Liepiņš, artimai tremtyje bendradarbiavęs su mūsų poetu Faustu Kirša, savo plačiojo atsiminimų knygoje "Tašos Atspulgos - Mana Mūža Atminas" ("Tolimuose Atspindžiuose - Atsiminimai iš mano gyvenimo") patiekia idomių atsiminimų apie latvių žurnalistą Peteris Blaus, panašų į mūsų Justą Paleckį. Šiam latvių žurnalistui, grįžus iš Maskvos, kur buvo pasiūstas stebėti Latvijos pasiuntinybės tarnautojų bylą dėl spekuliacijos, gavo svarbų atsaką gojo redaktoriaus darbą dideliame ir garsiaame "Jaunākās Ziņas" dienraštyje Rygoj, kur bendradarbiavo ir Justas Paleckis.

Staigus Blaus'o iškilimas sukėlė didelį nusistebėjimą latvių žurnalistų tarpe. Atsiminimų autorius O. Liepiņš nujautęs, kad greičiausia P. Blausas buvo prikalbintas bendradarbiauti su sovietais, kai jis lankėsi Maskvoje. Tai jam netrukdė 1934 m. gegužės 15 d. dalyvauti K. Ulmanio perversme, dėvint šaulių kuopos vado uniformą. Vėliau, rusų-suomių karo metu. P. Blaus'as, kuris dabar jau nebeprašydavęs avanso, dažnai vėlyvais vakarais, grįždamas iš sovietų pasiuntinybės, užeidavęs į redakciją peržiūrėti spaudai paruoštą medžiagą. Tokiais atvejais stipriai atsiduodavęs gruzinų konjakui.

Sovietams įsistiprinus Latvijoje, prof. Kirchenšteinsudarė laikiną vyriausybę, kurios sąstatan įėjo P. Blaus'as, kaip visuomeninių reikalų, įskaitant spaudą, minist- 4 psl.

ras. Latvių aizsargų (šaulių) vadas gen. K. Prauls'as tuo labai džiaugėsi, manydamas kad šauliai tokiu sunkiu metu turės gerą užtarėją. Deja, P. Blaus'o karjera buvusi neilga. Matomai, sovietai nenorėję palikti spaudos ir bendrai propagandos priežiūrą jo žinioj. Jo draugus aizsargus (šaulius) ištiko tragiškas likimas. Gen. Prauls'as ir daugybė latvių šaulių netrukus atsidūrė kelyje į kančias ir mirtį Tolimuose Rytuose. P. Blaus buvęs nušalintas nuo visų atsakomųjų pareigų, paskiriant į nereikšmingą biurokratinį darbą.

Kai eilė latvių rašytojų ir žurnalistų jau gyveno tremtyje, buvusi gauta žinia, kad P. Blaus pakliuvęs į nema-lonę ir kelionėje į Rusiją buvęs areštuotas. Po eilės metų vėl pasiekusios žinios, kad P. Blaus grįžęs Latvijoje ir jam leista bendradarbiauti spaudoje. Baigiantis 1967 m. P. Blaus atgavęs pasitikėjimą ir, matomai, palikus įkaitus namie, buvo išleistas į Švediją aplankyti savo brolių. Jo sveikata jau buvusi silpna ir po keturių metų jis miręs Latvijoje.

Būdamas Švedijoje P. Blaus'as susitiko su latvių istoriku Janiu Zalemaniu ir su juo turėjęs gana idomų pokalbį, paskelbtą po jo mirties. Pirmiausia istorikas jį paklausęs, ar tiesa, kad jau 1939 metų rugpjūtį pasakojęs Rygos pajūrio traukinį, kad rusai ir vokiečiai jau yra pasidalinę Baltijos kraštus ir Lenkiją. Savo atsakyme teigęs, kad tokio pareiškimo neatmenas, bet pridūręs, kad "Jaunāku Ziņu" korespondentas Londone L. Raskajis iš tiesų apie tai sužinojęs iš anglų užsienio reikalų ministerijos keliom deimom vėliau po šio susitarimo. Deja, taip ir neaišku, ar toji žinia buvo skubiai perduota Rygon, o iš ten ir Tallinnan. Jei tai buvo įvykdyta, tai kodėl nebuvo skelbiama Baltijos kraštuose mobilizacija ir skubus ruošimasis bendrom jėgom pasipriešinti rusų invazijai?

Po to Zalemanis klausęs, ar jam nežinoma, kodėl karo ministras gen. Jānis Balodis buvo prez. K. Ulmanio atteistas iš pareigų. Buvo atsakyta, kad prez. Ulmanis kreivai žiūrėjęs į gen. Balodį, iškilus nuomonių skirtumams dėl pasitarimų su Vokietija 1939 m. pradžioje. Kai gen. Balodis, grįžęs iš tremties, esą išsitaręs, kad nebėnoris apie tai nė su vienu kalbėti, nes nė vienu nebepasitikis. P. Blaus'as dar pažymėjęs, kad Vėlinių dieną gen. Balodžio kapas skendęs gėlių jūroje, kapinėse buvę nepaprastai daug žmonių. Taip tauta parodžiusi, kad esą takų, kurie niekuomet neužžels. "Ar jūs galvojate apie takus į laisvą Latviją?" - klausęs istorikas. Atsakymas buvo toks: "Baltijos kraštus reikėjo apjungti jau pačios nepriklausomybės pradžioje. Gal tada nebūtų taip įvykę. Bet pas mus tada ginčijosi dėl rubežių stulpelių ir dėl kitų visai nereikšmingų mažmožių. Gailla".

Sekantis klausimas lietu prez. Ulmanio kalbą į tautą 1940 m. vasario 10 d., kurioje jis ragino ruoštis pilnai mobilizacijai ir karui prieš rusus. Apie tai dar ryškiau pareiškęs užs. reikalų ministras V. Munters'as, dviem dienom vėliau, Latvijos Universiteto salėje. Istorikui esą nesuprantama, kaip interpretuoti tuos kovingus pareiškimus, nes vėliau vistik buvo kapituliuota. P. Blaus'as atsakęs: - "Kiek menu, Latvijos kariuomenės vadovybė buvo paruošusi planą, kaip apsupti rusų bazes ir jas sunaikinti. Jūs, turbūt, jau žinote, kad tada tyliai ir slap-tai buvo verbuojami savanoriai padėti suomiams kare prieš rusus". Į sekantį klausimą, ar prez. Ulmanis, po rusų invazijos tikėjo, kad rusai Latvijos nepriklausomybės pilnai nesunaikins, dėl to jis greičiausia pasiliko Latvijoje ir, ar Kirchenšteino vyriausybės nariai pramatė Latvijos prijungimą prie Rusijos, Blaus'as atsakęs, kad prez. Ulmanis tikėjęs į galimybę išgelbėti Latviją. Visa tolimesnė įvykių plėtotė neustebino ne vien prez. Ulmanį, bet ir visus ministrus. Baigiamasis klausimas buvęs: -"Ar tikite, kad Latviją kada nors bus laisva?" - atsakymas buvęs toks: "Atsiminkite ką jums sakiau pokalbio pradžioje apie apjungtą Baltijos valstybę".

Iš atsiminimų knygos aiškėja, kad prez. Ulmanis patikėjęs melagiui Višinskiui, kuris per pirmą pasimatymą su juo Rygoj pareiškęs: "Valdžią tikrai reikės keisti, bet jūs pasiliksitate savo vietoj, nes esate gerai žinomas Sov. Sąjungoj". Todėl ir nesistebėtina, kad tada prez. Ulmanis kalboje į tautą pareiškęs: "Pasilikite savo vietose, kaip aš pasilieku savo". Jis tikėjęs, kad Latvija galės tęsti normalius santykius su didžiuoju kaimynu. Toks įsitikinimas prez. Ulmanį ir pražudęs, nes buvo deportuotas Rusijon, kur jis ir žuvo. Bendrai, skaitant šiuos atsiminimus, susidaro nuomonė, kad visa eilė žymių latvių buvo įsitikinę, kad gavus ultimatumus, Baltijos valstybės reikėjo saukti seimus, atimesti ultimatumus ir bendrom ginkluotom pajėgom pasipriešinti rusams.

Dar pažymėtina, kad šiuose O. Liepiņš'o prisiminimuose yra nurodyta tikra latvių poetės Aspazijos, poeto ir dramaturgo J. Rainio žmonos, mirties data, būtent, 1943 m. lapkričio 3 d. privačioje dr. Nymano klinikoje Rygoje, vokiečių okupacijos metu. Poetė prieš mirtį, lyg žiūrėjęsi ateitin ir jos paskutiniai aiškūs žodžiai buvę: - "Aš matau laisvą Latviją, Lietuvą ir Estiją".

Šių idomių atsiminimų autorius O. Liepiņš, latvių-lietuvių vienybininkas mirė Bostone 1983 m. gruodžio 17 d. rūpestingai iki mirties globojamas jo bičiulės Daces Olgos Asbergos, parašiusios latvių žurnale "Treji Varti" apie velionio paskutiniuosius amžiaus metus.

Stambi atsiminimų knyga 649 puslapių buvo išleista Dauguvos Vanagų Toronte.

BM

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

• 1946 m.sausio mėn. 18 d. Lietuvos TSR Liaudies Komisarų Taryba buvo išleidusi nutarimą pašalinti iš Mokslių Akademijos tikruosius jos narius-prof. Mykolą Biržišką ir prof. Vincą Krėvę - Mickevičių. Dabar, Mokslių Akademijai pasiūlius grąžinti jiems akademikų titulus, Lietuvos TSR Ministrų Taryba, kaip rašo "siekdama atstatyti socialinį teisingumą" nutarė pirmą kartą Komisarų potvarkį panaikinti.

• "AZOTO" gamybinio susivienijimo direktoriaus ir susivienijimo profkomitetas paskelbė įsakymą nutarimą visoje raštvedyboje (išskyrus techninę dokumentaciją) susivienijimo viduje ir su respublikos žinybomis vartoti lietuvių kalbą. Tai įsigalioja nuo 1989 m.sausio mėn. 1 d.

KAIP PERGYVENA ALKOHOLIZMO SITUACIJĄ

Viena alkoholio žmona rašo viešą laišką vietinėje spaudoje, "Švyturio" žurnalui:

"Suskaičiavome dėl girtų asmenų kaltės 1987 m. padarytus kriminalinius nusikaltimus, autoavarijas, mirtis dėl apsinuodijimo alkoholiu, skrybas, gaisrus, nepilnamečių girtavimą. Suskaičiavome neblaivius vairuotojus, į blaivyklą patekusius asmenis. Suskaičiavome vyrus, moteris.

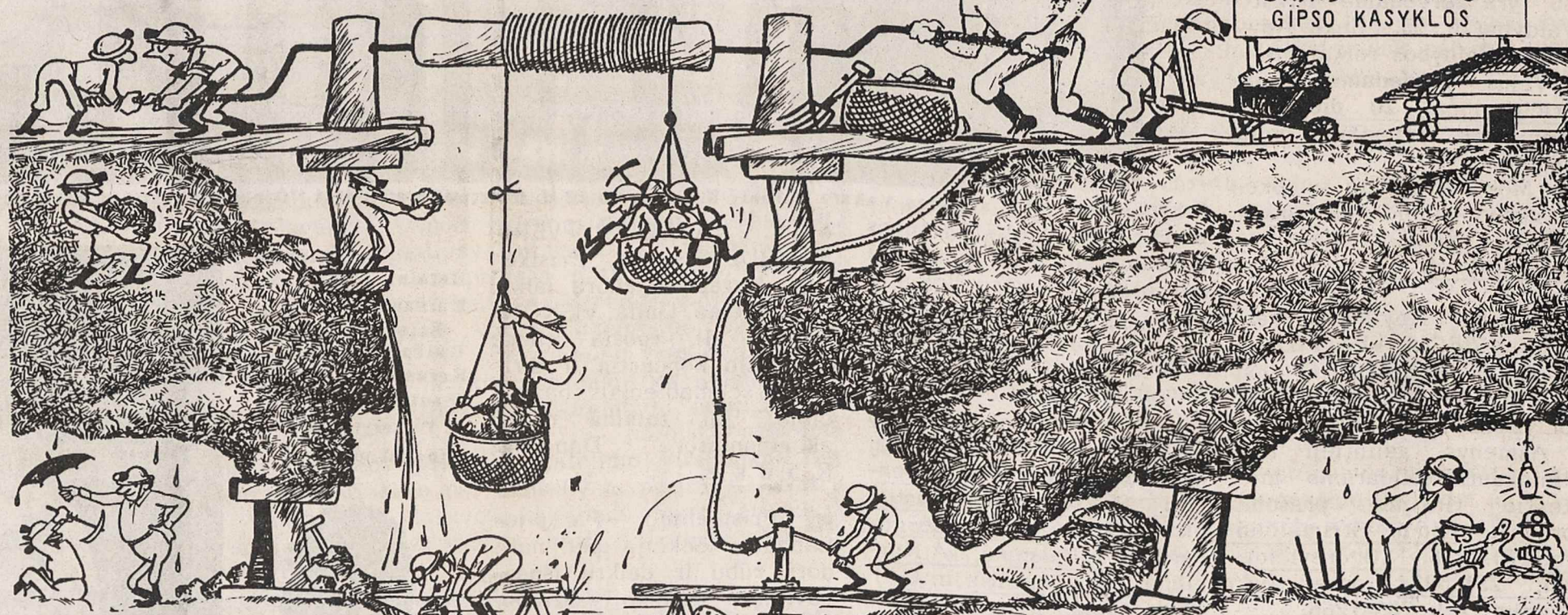
O kas suskaičiavo ašaras, skausmą (tiek fizinį, tiek moralinį), baimę pažeminimą, paniekinimą, kančias tų, kurie gyvena kartu su alkoholiku ir neša ant savo pečių visą šeimos našta. Vaikų, kurių tėvai geria, kančias. Kaip pavyzdys - šeima, kur penkiolikametis lėto būdo sūnus Ramūnas vienas turi priešintis tėvų alkoholizmui. Jis išpila tėvų užraugtą savo reikalams "gorgeli", išdaužo radęs butelius, užduoda jau ir tėvui, motinai per galvą. O ką jis pelno - vis vien neapskalbta, pusalkanis. Stojio mokyti į profesinę techninę mokyklą, bet ten negali pritaipyti prie bendrabučio draugų, šie šaiposi iš jo. Pradėjo bėgti iš paskaitų. Mokyklos vadovybė skundžiasi tėvams, o tėvai arba ranka numoja, arba girti auklėja kumščiu.

Kuo ši tėvų ir vaiko kova baigsis? Skačiuosime dar vieną kriminalinį nusikaltėlį ar nepilnametį alkoholiką, o jei, neduk dieve, nematydamas išeities, pasielgs dar baisiau?

Kyla klausimas: ką daro kovos su girtavimu komisija? O ką ji darys, jei išrinkta, teisingiau - paskirta tik dėl "paukščiuko", be to, jina neturi jokių teisių, o tik "malti" liežuviu. Juk "gamyba savo reikalams" nedraudžiama.

"Pavyzdgingieji" prisiraugia obuolinio (o kaime obuoliai veltui) savo reikalams ir naudojasi. Pas juos eidamas iš darbo, alkoholikas užsuks ir malkų paskal-

• VILNIUJE styginių kvartetų festivalyje dalyvavo šalia Lietuvos, Vilniaus ir M.K.Čiurlionio kvartetų, 2 kvartetai iš Maskvos, 1 iš Jerevano- Armėnijos ir iš Cleveland'o, JAV.

Ed. Keiša žim.L.A.

Perestroika dar geriau išnaudos Latvijos žemės turtus...

dyti, ir šieno papjauti, ir mėsos pamėžti, ir tualetą išvalyti, jei dirba fermoje, nuneš deficito, žuvis taukų, jei prie statybų - lentgalį ar vinių sauja kitą arba ir iš namų, kad ir tuščių stiklainių (per uogų sezoną).

Alkoholikų silpnė naujosios, kurie seniai prarado sąžinę, kurie tingi patys dirbti, kurie apskaičiuoja, kad yra labai pigi ir naudinga darbo jėga. Ir tokių kaime - daug.

Mers, alkoholikų artimieji, neišveriam, pakeliam balsą. O rezultatai? Tyčiojasi iš mūsų alkoholikai, savi ir svetimi. Tyčiojasi visi tie, kurie turi naudoti iš alkoholikų. Tyčiojasi iš mūsų alkoholikų giminės, broliai, seserys. Nemėgsta mūsų ir valdžios pareigūnai, nes ne vienas iš jų nemačiomis išgeria. O ar čia seniai plojo per petį kolūkio pirmininkas ir sakė "Vyrai, gerkit po darbo". Ką jis begali šiandien padaryti?

Veltui šiandien kalbama ir apie nepakančios visuomenės nuomonės sudarymą. Vienintelė išeitis - baudos. Baudos už gamybą "savo reikalams", už naminės vartymą, už perpardavinėjimą, už alkoholio išnaudojimą ir nugirdymą.

Visų mūsų kenčiančių žmonių ir vaikų vardu prašau: tegu būna įpareigotas kiekvienas deputatas, kiekvienos apylinkės igaliojimo pagal kiekvieną signalą, kad ir anoniminį (anonimiai savaime išnyks, kada busime tvirtai užtartos, nebijo sime alkoholikų teroro), patikrinti (o ne sėdėti pasaloje) kiekvieną kiemą. Radus, nesvarbu ko ir kiek, sunaikinti. Radus antrą kartą, bausti pinigais, pradedant šimtu ir daugiau rublių. Trečią kartą kelti baudžiamąją bylą ir bausti tūkstančiais. Radus naminės degtinės vartymo aparatą, bausti laisvės atėmimu ir turto konfiskavimu. Tik tokios priemonės praskaidrins mūsų ir mūsų

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĖS IŠSIŽADA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. Valančius

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIŠ IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVISKAI!

vaikų gyvenimą. O tie surinkti pinigai tegul eina į vaikų, kuriuos išlaiko valstybė, sąskaitą."

Alkoholiko žmona Anykščiai.

• Rašoma, kad Varėnavo, Gardino ir Minsko įstaigos šiomis dienomis naujai įregistravo Pelesos parapijos katalikų bendruomenę ir nusprendė grąžinti jų tėvų ir senelių 1935 m. pastatytą ir pašventintą Sv.Lino akmeninę bažnyčią. Šie Pelesos maldos

namai stalinizmo ir stagnacijos laikotarpiu gerokai nukentėjo: nugriautas bokštas, išardyti altoriai, sunaikinti vargonai, tačiau pelesiškiai pasiryžę savo šventovę restauruoti. Pagalbą pažadėjo rajono vadovaujantieji darbuotojai.

Mums aišku, kad ne vien "stalinizmas" ar "stagnacija" dėl tokio barbariško kumo kalti. Tamsūs žmonės, apkrestai dar tamsesne ideologija, kuri nepripažįsta pagarbos kitų žmonių jausmams...

Bronė DeSanctis

BUVO VIENĄ KARTĄ...

Buvo vieną kartą šalis, kur dainos aidėjo, kur aguonos, ramunės ir rugiagėlės žydėjo, kur varpos savo auksines galvas lenkė. Kraštas, kur darželiuose rūtos ir razetos kvepėjo. Kur Perkūnas užpykęs iš ratų žaibus mėtė ir Vaiva šimtaspalvę vaivorykštę audė. Kur Eglė, Žalčių Karalienė, prie jūros kranto savo vyro raudėjo, kur gintaro rūmų šukes vilnys į krantą plėvė.

Gyveno tame krašte milžinų palikuonai, broliai ir sesės, kurių lūpose dainos skambėjo ir širdyse laisvės džiaugsmas plakė. Poetai tą šalį apdainavo ir dailininkai paveiksluose atvaizdavo. To krašto seneliai senus padavimus pasakojo, Žalgirio mūšį ir jo didvyrius minėjo. Kalbėjo apie vaidilą ir vaidilutes, kurie Šventąją Ugnį saugojo. Minėjo Algirdą, Kestutį, Vytautą ir Gediminą, dainavo apie Birutės kalną ir Gedimino pilį. Kalbėjo apie laikus, kada svetimi užgrobdai Tėvynės žemę mindė. Pasakojo, kaip motinėlis paslapčiomis, prie žvakės šviesos, vaikus uždrausto rašto mokė. Kaip knygnešiai slapta į tą kraštą knygas iš užsienio nešė. Dainas kūrė apie jų pralietą kraują.

Žibėjo tada laisvės šviesa. Žmonės tada savo kalba be baimės kalbėjo ir raides rašė. Upės ramiai savo vandeniu pro kalvas ir slėnius į jūrą nešė. Pušynai ir miškai slaptai pasakos šlamėdę, po jų šakomis paparčiai žydėjo, žibutės po kojomis kilimus siuvinėjo. Lakštingalos krūmuose meilės giesmę čiulbėjo. Šventoji žemė žmonėms savo gėrybes aukėjo, auksines linų kasas dovanojo, pievas dobilais ir gėlėmis išklojo. Miškai grybais, riešutais ir uogomis bujojo ir ažuolai ant žemės pavėsio sėmėgą klojo. Ežerų veiduose mėlynas dangus ir saulė spindėjo, kalnai ir slėniai dalgų skardais ir linksmomis dainomis skambėjo.

Laiminga tai buvo šalis.

Ir pradėjo danguje burtis juodi debesys, ir užkilo audros ir sudundėjo griausmai. Vietoj dainų sužvangėjo grandinės ir nutilo varpai. Pražuvo laisvės šviesa-liko tik tamsuma. Vėl svetimi batai trypia tą žemę. Vėl ašaros milžinų palikuonių skruostuose raižo gilias skausmo vėžes. Upės kraują paraudonavusias vilnis į jūrą pila. Gintaro rūmų šukes į svetimus kraštus plaukia. Miškai savo vargą dejuoja. Audros blaško milžinų palikuonis, kaip išdžiūvusius lapus, po svetimus kraštus.

1989 metų EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

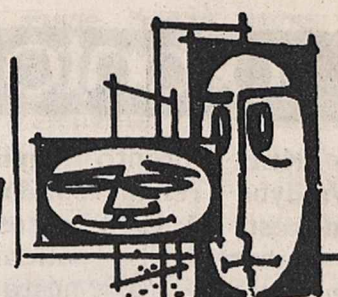
Iš Montrealio,

Nuo GEGUŽĖS 12 d. iki GEGUŽĖS 26 d. - \$1999.
Nuo LIEPOS 1 d. iki LIEPOS 14 d. - \$ 2199.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis nuo
Gruodžio 1 d. į: L. Stankevičių, 1053 Cr. Albanel,
Duvernay, Laval, Qué. Canada. H7G 4K7.
Tel.: (514)-669-8834.

CFMB LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties
Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7
Tel.: 669-8834

KREIVI
VEIDRODŽIAI

SKAISTKALNĖS
GIPSO KASYKLOS

M. Čapkauskas

LIETUVIŲ KALBOS PAINIAVOSE...

Gandras, garnys, gužutis ir gužas yra ne keturi, bet vienas ir tas pats paukštis. Nėra ko stebėtis, kad lietuvių kalboje yra milijonas žodžių.

Bulvė turi akis, bet nemato. Kopūstas turi galvą, bet negalvoja. Jo galva laikosi ne ant kaklo, bet ant koto. Svogūnas turi laiškus, bet jų neskaito. Puodas ir šotis turi ausis, bet negirdi. Šukos ir pjūklas turi dantis, bet nekranto.

Kuo skiriasi žymus žmogus nuo įžymaus žmogaus? Joks lietuvis į šį klausimą man neatsakė. Tik išsivėpė, kaip ant varlės užlipęs.

Vieni sako ir rašo, kad žmogus mirė, kiti - kad jis numirė. Koks skirtumas, jeigu žmogus jau nekvėpuoja, t.y. nukeliavo į amžinatilį.

Kažkas sugalvojo žodį "perkūnsargis". Šis žodis net ir dabar lietuvių kalbos žodynuose vartojamas. Bet į medį, ar į žmogų trenkia žaibas, o ne perkūnas. Perkūnsargis nesulaiko net žaibo sukkelto garso.

Kada ant karties tupi višta, ji jau ne kartis, bet lakta.

Pagalys vadinamas pagaliu tik tol, kol jis guli ant žemės. Įkalta į žemę jis vadinamas mietas, kuolas ar baslys. Kaip pavadinsi, taip nepagadinsi.

Nupjautas ir nugenėtas medis jau ne medis, bet rąstas. Kada jis laiko lubas - jis balkis, o jeigu laiko stogą - kazilas. Įdėtas į sieną - sienojus, o pastatytas - stulpas. Permetas per griovį, jis lieptas, o įmestas į upę, jis jau sielis. Popieriaus fabrike jis jau popiermalkė.

• Turistas važiuo automobiliu 100 km į valandą greitkelio, kai jį pastebėjo kelio policininkas ir pasivėjęs, sustabdė.
- Ar aš per greitai važiauvau? - paklausė turistą.
- O ne. - atsakė policininkas, - Tamsta per žemai skridote.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS. REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

JŪSŲ AUKA TAUTOS FONDUI GARSINA LIETUVOS LAISVĖS BYLĄ LAISVAJAME PASAULYJE. ŠEŠIOMIS KALBOMIS ELTOS IR RADIO ŽINIOS NESULAIKOMAI SKLEIDŽIA INFORMACIJAS ĮVAIRIUOSE KRAŠTUOSE APIE LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ IR JĄ SKATINA.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotą centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukus arba palikimus siųskime Tautos Fondui:
TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 Norwich Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 1Z6

TAUTOS FONDO APYLINKIŲ ATSTOVYBĖS:

Montrealio -1500 De Sève Str., H4E 2A7
Toronto - 53 Armadale Ave., M6S 3W9
Delhi-Tillsonburg - 39 Parkwood Drive, N46 2B7

TAUTOS FONDO APYLINKIŲ ĮGALIOJIMAI

Calgary - 823-21 Ave., S.E.Calgary, Alta, U2G 1M9
St.Catharines -12 Baker Drive, L2N 2V8
Edmonton - 16532-103 Str., T5X 2H4
Kitchener - 66 Aberdeen Rd., N2M 2Y6
London - 54 Hydro Str., N6Z 2H4
Oakville - 421 St.Augustine Drive, L6K 3G1
Thunder Bay - 75. 510 W. Victoria Ave., P7G 1H1
Roadney - R.R.3 West Lorne, N0L 2P0
Sault SteMarie - 106 Woodward Ave., P6A 3T7

Vancouver - 367 West, 7th Ave., V5Y 1M2
Wasaga-Steiner - 449 Box 6RR4, L0L 2P0
Welland - 174 Cambrose Ave., L3B 1K5
Windsor - 3025 Longfellow Ave., N9E 2L4
Winnipeg - 58 Summerfields Way, R2G 2B3.

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A.(Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kiekvieną trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

● KLB Toronto Apylinkės Valdyba renka solidarumo mokestį už 1988 metus.

Dabartinis solidarumo mokestis yra nustatytas \$10,- metams, iš kurio \$5,- yra pervedama Krašto Valdybai ir \$5,- lieka Apylinkės Valdybos reikalam.

Vajus pradedamas lapkričio mėn. 20 dieną ir baigiamas gruodžio mėn. 18 dieną.

Mokestį galima sumokėti darbo valandomis bankeliuose, sekmadieniais - parapijose ir Lietuvių Namuose.

Toronto Apylinkės Valdyba KVIEČIA VISUS TAUTIEČIUS SUMOKĖTI ŠI MOKESTĮ IR PAREMTI BENDRUOMENĖS VEIKLĄ.

Asmenys, galintieji talpininti solidarumo mokestį rinkime, prašomi pranešti Rimui Strimaitiui tel: 270-7218, K. Budrevičiui tel: 251-5934 arba Vyt. Kulniui, tel: 769-1266.

V.K.

● LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTO naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis:

pirmininkė - Irena Šernaitė - Meiklejohn, vicep. - Aldona Veselkienė, išd. - Ieva Adomavičienė, ekspositorius ir ūkvedys - Petras Regina, sekr. - Aldona Vaitonienė.

Valdyba Tarybos vardu nuoširdžiai dėkoja ilgamečiui LTI išdėtininkui Vitaliui Matulaičiui už jo kruopštų ir rūpestingą darbą, kurį jis dirbo nuo pat Instituto įsteigimo: jis tvarkė išdą, rūpinosi Instituto išleistų knygų užsakymais, ekspedijavimu ir kt.

Nuo pareigų pasitraukė š.m. rugšėjo mėn. 17 d.

Revizore išrinkta Aldona Zanderienė.

● Kun. Edis PUTRIMAS praves kalėdinį susikaupimą gruodžio mėn. 22-23 d.d.

Prisikėlimo Parapijos patalpose.

● PER K.L.B. SUDBURY APYLINKĖS VALDYBĄ, surinktos aukos TAUTOS FONDUI:

\$100,- A. Braškys; \$40,- K. Ramonas; po \$20,- L. Kulnys, A. Staškevičius, A. Rukšys, J. Stankus, A. Jurgilas, E. Barisaitė, E. Paulauskas; \$15,- P. Liutkus; po \$10,- A. Juozapavičius, I. Raškevičienė, F. Albrechtas, J. Kručas, V. Kriaučeliūnas, V. Stepšys, P. Gustas, K. Šviežikas, D. Nicus, L. Baltutis, I. Z. Ragauskas, A. Kusinskis; M. Kupris, Kest. Poderis, A. Zlatkus; po \$5,- J. Paulaitis, J. Petrėnas, A. Milčius, K. Jonikas, J. Staškus, J. Valiukas, J. Pranskus, J. Šleinius, V. Daveikis, A. Barkauskas.

Aukos perduotos Tautos Fondo Atstovybei Stoney Creek, Ont.

Aukotojams lietuviškas AČIŪ.

KLB Sudbury Apylinkės Valdyba

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

8 1/4% už 90 dienų term. indėl.
8 1/2% už 6 mėn. term. indėlius
8 1/2% už 1 m. term. indėlius
8 3/4% už 2 m. term. indėlius
9% už 3 m. term. indėlius
9 1/2% už 1 m. GIC mėn. palūkanas
10 1/4% už 1 m. GIC invest. pažym.
10 1/4% už 2 m. GIC invest. pažym.
10 1/4% už 3 m. GIC invest. pažym.
8% už pensijų planą (variable rate)
10 1/4% už 1 m. term. pensijų planą
10 1/4% už 2 m. term. pensijų planą
10 1/4% už 3 m. term. pensijų planą
8 1/2% už pensijų fondą - RRIF (v.r.)
6% už taupymo s-tas
8 1/2% už namų planą OHOSP (var. rate)
7% už taupymo sask.
8 1/4% kasd. pal. sask. virš 10.000
6% už kasd. pal. čekių sask.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 11 1/4%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 11 1/4%
2 metų 11 1/2%
3 metų 11 3/4%
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 10 1/2%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 67 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kai nurodo turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninių paskolų mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (Išpos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6 Telefonas: (416) 532-1149

Savaitraščio "NL" spaudos Vakarų Toronto š.m. spalio 22 d. programos atlikėjai "Gintaro" tautinių šokių jaunių grupė, kurie pašoko "Šusta", "Tabala", "Suktutė", ir "Pučia vėjas".

● HARIS LAPAS, Lietuvos konsului dr. J. Žmuidzinui paprašius Lietuvos diplomatinės šefo dr. Stasio Bačkio yra paskirtas generalinio konsulo dr. J. Žmuidzino pavaduotoju.

● KANADOS LIETUVIŲ FONDO valdyba praneša, kad sudaryta nauja Stipendijų Skirstymo Komisija: pirm. - dr. A. Dailydė ir nariai - L. Balsienė, A. Karčienė, J. Krištolaitis ir G. Paulionienė.

Fondo valdyba dėkoja buvusiai, daug metų šį darbą dirbusiai komisijai, kurią sudarė pirm. L. Tamošauskas su nariais L. Underriene, D. Viskontiene, G. Petruskiene ir a.a. Leopoldu Balsiu.

KLF Stipendijų Skirstymo Komisija pirmajame posėdyje paskyrė stipendijas šiems studentams:

iš A. ir T. Kojelaičių Fondo pajamų: S. Žutaitis - \$1.200; D. Grajauskaitė - \$1.000; M. Tijiūnėliui - \$600 ir D. Baršauskaitei - \$600; iš A. ir F. Kantautų Fondo pajamų: A. Valevičiui - \$1.100; B. Marcinkevičiūtei - \$600; iš L. ir V. Balsių Fondo pajamų: R. Laurinavičiui - \$1.700; P. Bekerui - \$1.200.

● KLEMENSAS ČEPUTIS, i-amžinant į TAUTOS FONDO Laisvės Išdą a.a. puikniko JONO PETRŪČIO atminimą, paaukojo \$100.

Širdingas AČIŪ.

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje

● Sol. VACLOVUI VERIKAIČIUI susirgus, Prisikėlimo Parapijos chorą laikinai perėmė Dalia VISKONTIENĖ. Ji ruošia chorą 35-mečio koncertui ir diriguoja sekmadieniais bažnyčioje. Jai talkina choro akompaniatorė Danguolė R a d k e.

● Prisikėlimo Parapijos Labdaros Sekcija per naudotų rūbų ir daiktų išpardavimą surinko \$2,500. Buvo daug talkininkų suorganizuoti ir pravesti šį renginį, už ką Labdaros Sekcija nuoširdžiai dėkoja.

● "AUŠROS" KLUBO jaunių B krepšininkai, tarp 13-17 m. amžiaus, treniruojasi trečiadieniais nuo 6 val. v. iki 7:30 val. v. Prisikėlimo Parapijos salėje.

● Australijos lietuvių dainos vienetas SVAJONIŲ AIDAI buvo labai nuoširdžiai sutiktas LN Karaliaus Mindaugo menėje jo koncerto proga, dalyvaujant 450-ties žmonių auditorijai

● LIETUVIŲ NAMUOSE lapkričio 12 d., 8 val. v. rengiamas Baltiečių Baliaus Jaunimo Šokiai.

Rengia "VYČIO" Sporto Klubas.

● "ATŽALYNAS" rengia ŠOKIŲ VAKARĄ, pavadintą Las Vegas Fiesta Monte Carlo. Geras orkestras, šiltas bufetas, trumpa meninė programa. Visos pajamos "Atžalynui".

Vakaras vyks Lietuvių Namuose lapkričio mėn. 19 d., šeštadienį nuo 6:30 v. v. iki 1 val. r.

● VĖLINIŲ PROGA Toronto skautininkai-kės spalio mėn. 30 d. aplankė visus mirusių skautininkų-kių kapus ir uždegė ant jų žvakutes. Šią tradiciją atlieka kas met.

● Lietuvių Kapinių rudeninis lankymas vyko spalio mėn. 30 d. Mišias su kitais šešiais kunigais atnašavo kun. Juvenalis Liauba, OFM. Giedėjo Lietuvos Kankinių Parapijos choras, vad. Jonui Govėdui ir sol. Rimas Strimaitis.

ir "Gintaro" dainininkės:
Baršauskaitė Kristina
Gaižutytė Jūratė
Karasiūtė Aurelija,
Paulionytė Audra
ir Puzerytė Audra.
(pagal alfabetą)

Visos nuotraukos

St. Varankos

Lietuvių Namų Žinios

● LN SOCIALINIŲ REIKALŲ SEKCIJOS nariai renkasi pasitarimui posėdžių kambaryje lapkričio mėn. 16 dieną, trečiadienį, 8 val. vakaro.

Artėjančių švenčių metu numatoma aplankyti visus sergančius tautiečius. Galintieji prisidėti prie ligonių lankymo, kviečiami šiame posėdyje dalyvauti arba pranešti V. Kulniui tel: 769-1266.

● KŪČIŲ VAKARIENES ir ir NAUJŲ METŲ sutikimo baltiaus bilietai gaunami LN raštinėje.

Stalai į Kūčių Vakariene yra numeruoti. Užsisakyti galima pas Aldoną Skilandžiūnienę arba Teodorą Stanulį, tel: 532-3311/2.

● LN valdybos posėdis bus lapkričio mėn. 17 d., ketvirtadienį, 7:30 val. v.

● Sekmadienio popietėje buvo apsiųsta ar paimta per klaidą vyriškas pilkas lietpaltis.

Šis lietpaltis yra dovana grįžtančiam į Lietuvą tautiečiui. Skambinti LN raštinę 532-3311.

● Sekmadienio popietėje dalyvavo 200 žmonių. Svečių knygoje pasirašė 1

asmuo iš Kauno, Tauras Biskis iš Bostono, iš Chicago - J. Račkauskas, jr. ir T. L. Kybartas.

● Sekmadienio popietėje atsilankė Liberalų partijos kandidatas Jesse Fliss su žmona Sophie. J. Fliss yra nuoširdus Lietuvių Namų draugas, neatsisakantis padėti mūsų bendruomenei. Susirinkusius su juo supažindino LN vedėjas T. Stanulis. J. Fliss pasidžiaugė lietuvių kalbos ir trispalvės pripažinimo laimėjimais Lietuvoje ir pasižadėjo remti Lietuvių Slaugos Namų statybą.

● Lietuvių Slaugos Namams auکوjo: \$200,- Antanas Urbaitis; \$50,- Jokūbas ir Lois Dagiai a.a. Jono Dambaro atminimui ir \$50,- a.a. Petro Šerno atminimui (viso \$100);

Statybos fonde yra \$88, 483.40. Aukos priimamos: PARAMOJE, TALKOJE ir PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KOOPERATYVE.

● Lietuvių slaugos planavimo komitetas paruošė korteles, prašančias paremti Slaugos Namų statymo projektą. Šios kortelės yra adresuotos: Ontario premjerui David Peterson'ui ir Sveikatos ministerei Elinor Caplan.

Komitetas prašo kortelių nesiųsti adresatams, bet užpildžius, jas grąžinti į Lietuvių Namus. Dėl didesnio efekto, jos visos bus įteiktos atitinkamu laiku. Tik veikdami vieninagai ir skaitlingai įgyvendinsime Lietuvių Slaugos Namų tikslą.

T.S.

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUDOS VAKARAS

Tradiciniai organizuojamas "NL" Rėmėjų Būrelio metinis Spaudos Vakarų vyko Lietuvių Namuose š.m. spalio mėn. 22 d.

Įdomi, graži pavykusi meninė programa, kurią pravedė dr. Genovaitė Bijūnienė lietuvių ir anglų kalba (buvo atvykusių angliškų kalbančių svečių), buvo visų labai šiltai sutikta. "GINTARO" dainininkės, vadovaujamos Rūtos Stauskienės ir "GINTARO" jaunių grupės šokėjai, vad. Ramonės Yčienės, atliko gailią programą, muz. Leokadija Paulauskaitė-Kanovičienė įspūdingai pagrojo Chopin'o kūrinių ir akompanavo sol. Vaclovui Verikaičiui, o pabaigoje akordeonistė Dana Pargauskaitė virtuozišku grojimu užbaigė programą.

Vakarą atidarė rūpestingai daug darbo įdėjęs Rėmėjų Būrelio koordinatorius Donatas Renkauskas, padėkos žodį "NL" leidėjų ir redakcijos bei darbuotojų vardu perskaitė "Nepriklausomos Lietuvos" administratorius Augustinas Mylė.

Nuotaikingai įdomų vakarą praleido apie 250 dalyvių, paremdami spaudą, pasivaikindami gera vakariene, pasižodėdami ir pasišnekučiuodami.

Reikia pasidžiaugti, kad išeivija dar nesužlugdė nei mūsų ryžto dirbti savajam spausdintam žodžiui, nei lietuviybės išlaikymui.

d.

PATARNAVIMAS - GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

WALTER DAUGINIS, Insurance Broker Ltd.
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

JEIGU GERI IR GALI CERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūnų; 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

MONTREALIO "GINTARAS"

Jau daugelį metų montrealiečiai lietuviai įpratę matyti šokant priaugantį jaunimą "GINTARO" tautinių šokių ansamblyje. Šių metų liepos mėn. 3 d. "GINTARAS" dalyvavo VIII-joje Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių Šventėje Hamiltone. Šokėjus šiai šventei paruošė net du "Gintaro" sąstatai, idėję nemažai darbo. Šiuo metu šokėjai ruošiasi pasirodyti "PLACE DES ARTS" gruodžio mėn. 18 d. provincinės valdžios organizuojamame kalėdiniame koncerte. Gintariečiai ir mergaičių choras "PAVASARIS" atliks 45 minučių programą, kuri, atstovaudama lietuvių etninei grupei, lygiaverčiai įsilies į kitų Kanados tautų pasirodymus. Tikslus koncerto laikas bus paskelbtas vėliau.

"GINTARO" jaunesnioji grupė kviečia naujus narius, visus norinčius išmokyti šokti lietuviškus šokius ir nejaunesnius kaip 15 metų amžiaus.

Skambinti R. Satkauskui tel: 488-7167.

● Montrealietis M. GUOBYŠ su savo draugu Albinu RUZGAICIU išvyko žiemos atostogų į Floridą.

● JAU galima užsisakyti KALĖDINIUS ir NAUJŲ METŲ SVEIKINIMUS mūsų laikraestyje tel: 366-6220, arba raštu.

● ARTĖJA metų pabaiga. Ta proga primename mieles skaitytojams, kad artėja ir laikas atsiskaityti už "NL" prenumeratą. Dėkojame iš anksto! "NL"

Šoka vyresnioji Montrealio "Gintaro" grupė Motinos Dienos minėjimo metu. Visos nuotraukos R. Satkausko

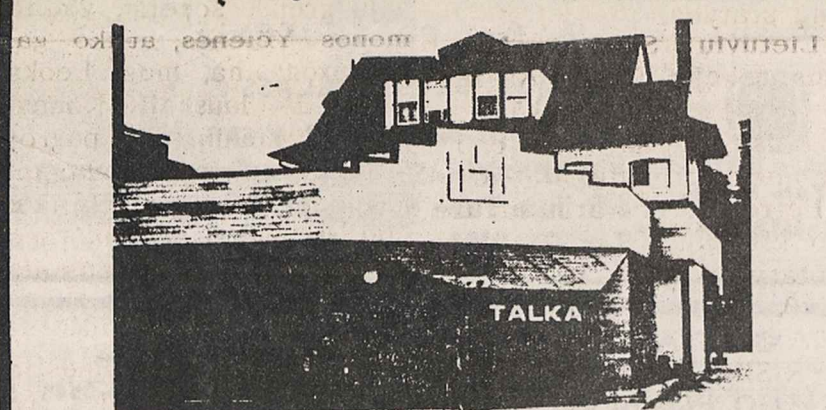

"Gintaro" jaunesnioji grupė šoka Motinos Dienos minėjime.

Aušros Vartų parapijos salėje 1988.10.16 koncertuoja "Sutartinė" iš Toronto, vadovaujama N. Benotienės.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 27 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

Indėlius (P.C.A.) 3%
santapas 5.75%
kašd. pal. taupymo s-ta .. 5.25%
90 dienų indėlius 8.25%
1 m. term. indėlius 9.5 %
1 m. term. ind. mėn. pal. .. 9. %
3 m. term. indėlius 10. %
RRSP ir RRIF (pensijos) 7. %
RRSP ir RRIF 1 m. 9.5 %
RRSP ind. 3 m. 10 %

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 12.5%
nekiln. turto pask. 1 m. 10.75%
nekiln. turto pask. 3 m. 11.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000.
Ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais - nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais - nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais - nuo 9 val. r. iki 12 val. r. Liepos - rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AUDRA Travel

"NAUJAMETINĖ"
gruodžio 27/88 - sausio 10/89
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE kaina - \$2100 Kan.

"VASARIO 16-TOJI"
vasario 10-21
(Vilnius-Kaunas-Druskininkai)
AIR FRANCE kaina - \$1989 Kan.

"PAVASARINĖ"
gegužės 14-26
(Vilnius-Kaunas)
FINAIR kaina - \$2100 Kan.

"ŠVENTINĖ"
birželio 30 - liepos 16
(Vilnius-Kaunas-Klaipėda)
FINAIR kaina - \$2600 Kan.

"JUBILIEJINĖ"
liepos 14-25
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE kaina - \$2220 Kan.

"GINTARINĖ PALANGA"
rugpjūčio 11-27
(Palanga)
FINAIR kaina - \$2350 Kan.

[kelionės kaina įskaityta: pilna kelionės kaina, mokesčiai, vizos mokesčiai, kelionės, sveikatos, gyvybės ir bagažo drauda. Visos kelionės lydimos patyrusių palydovų. Kainos garantuojamos - įmokėjus visus pinigų. Vietos garantuojamos - įmokėjus \$300 rankpinių. (Po naujų metų numatomas kelionių kainų pakilimas).

KVIEČIAME UŽSISAKYTI KELIONĘ DABAR!
Skambinkite: tel. (416) 769-2500. TELEX: 06-967812 FAX: (416) 763-6279
Rašykite: 2100 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1M7, Kanada
Registracijos numeriai: 2559030 ir 2475068

1989 m. kelionės į LIETUVĄ

"SKAMBA, SKAMBA KANKLIAI!"
gegužės 26 - birželio 6
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE kaina - \$2100 Kan.

"GEGUŽINĖ"
gegužės 26 - birželio 12
(Vilnius-Kaunas-Klaipėda)
AIR FRANCE kaina - \$2600 K.

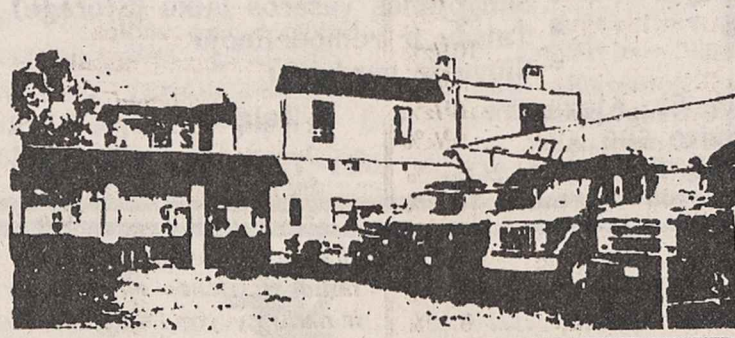
"ŽOLINĖ"
rugpjūčio 11-20
(Vilnius-Kaunas)
FINAIR kaina - \$1999 Kan.

"BOBŲ VASARA"
rugpjūčio 6-19
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE kaina - \$2150 K.

"RUDENINĖ"
spalio 6-17
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE kaina - \$1999 K.

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle
Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

V. Bačėnas

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1
Kreiptis: V. BAČENAS, Tel.: (416)-593-0600.
iki 11 val. r. ir po 6 val.p.p. Tel: (416)-245-

MŪSŲ LITUANISTINĖ MOKYKLA

1988 m. rugsejo mėn. 17 d. Montrealio Lituanistinė Mokykla vėl pradėjo savo mokslo metus. Šiemet kiekvieną šeštadienį į pamokas skuba 34 mokiniai, iš kurių du lanko mokyklą pirmus metus. Išstarti pirmąją raidę, parašyti pirmąjį lietuvišką žodį, susipažinti su Lietuvos gamta ir istorija, išmokyti liaudies dainų, šokių ir žaidimų - viso to moko šie mokytojai: mokyklos vedėja Joana Adamonytė, Silvija Staškevičienė, Marytė Adamonytė, Lilė Gedvilė, Andėja Ceforiūtė, Irena ir Remigijus Satkauskai. Nuo šių metų religijos pamokas perėmė dėstyti Seselė Paulė. Norisi padėkoti Stasei Mikalajūnaitei, mokytojų asistui dvejčius mokslo metus ir įdėjusiai daug energijos, sėkmingai organizuojant vaju ir mokyklos 40-ties metų jubiliejaus paminėjimą.

Šių metų spalio 16 d. tėvų komiteto iniciatyva buvo surengti tradiciniai pietūs mokyklai paremti. Tą dieną į auksaspalviais lapais ir moliūgais papuoštą salę rinkosi svečiai paklausti "SUTARTINĖS" dainų, pasivaikinti, pasišnekučiuoti. Nijolės Benotienės vadovaujama "Sutartinė" grupė iš Toronto atliko dvių dalių programą. Pirmoje dalyje estradinės

ir liaudies dainos buvo skirtos suaugusiems svečiams, o antroji dalis - grynai mažiesiems žiūrovams. Vaikai kartu su nuotaikingai persirengusiomis dainininkėmis įsijungė į programą, o paskutiniam šokiui-žaidimui pakvietė ir savo tėvelius ar senelius. Ta pačia proga norime padėkoti visiems atėjusiems į šį renginį bei atskirai aukojusiems lituanistinei mokyklai: Izidoriui Mališkai, Juozui Gražiui, O. Žilinskaitei, Juozui Goriui ir Antanui Čepuliui.

Spalio mėn. 22 d. įvyko visuotinis mokyklos mokytojų ir tėvų susirinkimas, kuriame buvo gyventos racionalių mokytojų problemos, išrinktas naujas tėvų komitetas.

Ankstesnis tėvų komitetas, vadovaujamas Violetos Adomonytės-Ramsay sėkmingai susitvarkė su savo pareigomis. Į naujai išrinktą komitetą įeina Donatas Baltuonis - pirmininkas, Kristina Makauskienė - sekretorė, Dalia Kudžmaitė - Sodo - išdininkė, Ramunė Bulotienė ir Roma Lapinienė - narės.

Lapkričio mėn. 5 d. įvyko pirmasis tėvų komiteto posėdis, kuriame aptartas pasiruošimas Kalėdų Eglutės programai. Šiais metais Kalėdų Eglutė bus gruodžio mėn. 18 dieną AV Parapijos salėje po 11 val. mišių. Visi kviečiami dalyvauti. R.S.

* Š.m. spalio mėn. 20 d. INTER-FAITH COUNCIL on SOVIET JEWRY Timothy Eaton bažnyčios salėje davė pranešimą apie Rusijos žydus, kurie negali išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos į Izraelį. Pranešime dalyvavo žmonės tikslai su pakvietimais. Už garbės stalo sėdėjo šalia žydų, protestantų dvysiskiai.

Lietuviams atstovavo Kanados Lietuvių Žmogaus Teisės Ginti Komiteto pirmininkė ir KLB sekretorė dr. Marija Arštikaitytė-Uleckienė.

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽVOLAUDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE);
- ZOMŠAS

495-800 AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Vile Emard
766-2667

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.,
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

LAPKRIČIO mėn. 27 d.

AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOJE IR SALĖJE

11 val. iškilmingos pamaldos

12:15 val. MINĖJIMO AKTAS salėje

PROGRAMOJE:

- Paskaitą skaitys dipl. inž. J.V. DANYŠ iš Ottawos
- T. Mickienės deklamacija ir
- Montrealio Vyrų Oktetas su muz. A. Stankevičium

Visos organizacijos, maloniai kviečiamos pamaldose ir minėjime, dalyvauti su vėliavomis.

Po minėjimo – kava ir užkandžiai.

Įėjimas: auka \$ 5.-

RENGIA: L.K.V. S-gos skyrius "Ramovė"

PAPILDOME:

Per nesusipratimą "NL" 42 nr., 7 psl., aprašyme apie ELZBIETOS ir JONO BARŠAUSKŲ 50 m. vedybinę sukaktį, "nubyrėjo" dar dalis teksto. Turėjo būti: pabaigoje:

"Sveikiname E. ir J. Baršauskus ir linkime jiems geriausios sveikatos ir tikime, kad jie ir toliau bus aktyvūs Montrealio lietuviško gyvenimo dalyviai."

Petras Lukoševičius

• ANTANĄ ŽIUKĄ pagerbė ir paminėjo artimų ir draugų būrys lapkričio mėn. 3 d. AV Parapijos salėje, švenčiant jo 65-tąjį gimtadienį.

Viso geriausio maloniam tautiečiui, "NL" talkininkui.

• ONA VILENIŠKIENĖ, mirus Teodoros Čipkienės seseriai STASEI Lietuvoje, Jos atminimui "NL" aukojo \$20.-

Nuoširdžiai dėkojame "NL"

• M.GAPUTYTĖ paaukojo \$100.- Tautos Fondui. Nuoširdžiai dėkoja Tautos Fondo Atstovybė Montrealyje

• LIUDAS STANKEVIČIUS su žmona išvyko kelioms savaitėms atostogų į Singapūrą, Malajiją ir kt.

• LIETUVIŲ AKADEMINIO SAMBŪRIO iškilmingas vakaras pavyko gerai. Atvyko nemažai ir jaunųjų sambūriečių į gražią, stilingą Hélène de Champlain salę. Programą pradėjo p-kė Jūratė Tanner. Toliau ją vykdė Henrikas Nagys, kalbėjęs apie Donelaitį, Birutė Nagienė ir Vincas Piečaitis padėklamavę K. Bradūno sukurtų eilėraščių iš rinkinio "Donelaičio Kapas". Plačiau kitame "NL" numeryje.

PARENGIMU KALENDORIUS

• GRUODŽIO mėn. 4 d. - Supažindinimas su dail. A. ir A. Tamošaičių knyga "Lithuanian Sashes". Rengia "Vaivorykštė".

• GRUODŽIO mėn. 11 d., - PIETŲ ir POPIETĖ SU HENRIKU NAGIU. Rengia KLK Moterų D-jos Montrealio skyrius.

• GRUODŽIO mėn. 31 d. - Naujų Metų sutikimas. Rengia L.K.Mindaugo Šaulių Kuopa.

Dr. JONAS MALISKA

Tel.: 866-8235

Dr. MICHEL HUYNH

Tel.: 866-9297

D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

M. CUSSON VAISTINĖ

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Aidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniai: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadeniai: nuo 10 r. - 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365-0505

DR. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING

1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L6

Tel.: 931-4024

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

Suite 1143, Sun Life Building

1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6

Tel. (514) - 871-1430

Dr. PHILIP STULGINSKI

D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS

8606 Centrale, kampas 45-th Ave.,

Suite 209, Que., H8P 1N5

Tel.: 364-4658

Dr. Gaetan BÉRARD, D.M.B.

Dantų gydytojas - chirurgas

466 A. boul. des Laurentides

Pont Vieu, Laval, H7G 2V1

(Prie boul. Concorde)

Skambinti Tel.: 662-1177

Maurice Electric Ltd

ENTREPRENEUR ÉLECTRICIEN
ELECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION
LASALLE, QUE. H8P 2C5

TEL: 366-5484

PASTATŲ KANALIZACIJOS VALYMO SPECIALISTAS (CMG)

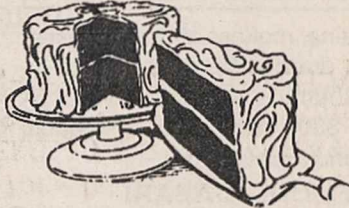
ir VAMZDŽIŲ (PLUMBING) TVARKYMO

REGISTRUOTA ĮSTAIGA

atlieka darbus, kreipiantis į COSTA, Tel.: 733-9878

WAWEL

LENKŲ CUKRAINĖ

- Gâteaux • Biscuits
- Gâteaux au fromage
- Pain • Café
- Merveilles belges (Ponche)
- Įvairūs pyragaičiai
- Sūgros
- Savainiai
- Agnioniniai ir kitokio pyragai

2524, Ontario E., Mtl 524-3348

PRISTATO VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė

ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- * Saugojimas vasaros laikui (Storage)
- * Taisau ir remodeluoju
- * Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre,

Suite 500 A.

Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai:

844-7307 ir 288-9646

TONY
PHOTO
STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARRIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-6608

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE ST. MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAI VIRŠ \$25,000,000 REZERVAS VIRŠ \$1,000,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 10¼%	TAUPYMO - specialios 5¼%
TERM. INDĖLIUS:	TAUPYMO - su gyv. dr. 5¼%
1 metų..... 9¼%	TAUPYMO - kasdieninės.. 5 %
180 d. - 364 d. 8½%	EINAMOS 4¼%
120 d. - 179 d. 8¼%	RRSP ir RRIF term. 10¼%
60d. - 119 d. 8 %	RRSP ir RRIF taup..... 6¼%
30 d. - 59 d. 7¼%	

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 11¼% ASMENINĖS nuo 12¼%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

1475 De Seve 3907 Rosemont

Pirm. Antr. Treč. 9:00-3:00
Ketvirtadienis 12:00-8:00
Penktadienis 10:00-6:00

4:00-8:00
2:00-6:00

RESTORANAS KOSTAS

Specialybė - "BROCHETTERIE" -

RECEPTION HALL, tinkama banketams

ir kitiems susibūrimams. ĮVAIRŲS GĖRIMAI.

6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4.

Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-9198.

LASALLE
AUTOMOBILE INC.

- * Automobilių nuoma
- * Naujų ir vartotų pasirinkimas
- * Pardavimas
- * Aptarnavimas

Dodge Chrysler
Camions Dodge Trucks

366-7818

1050 Lapierre
coin La Verendrye

Member

Foto M.L.S.

SISTEMA

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545

C. I. B.

Res.: 256-5355

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1J7

FINANCIAL SERVICES

& INSURANCE

PETER SODO ir JOHN POLCARI

Profesiniai patarnavimai

finansų reikalais:

*Annuities*R.R.S.P.*Finansų ir mokesčių planavimas

4999 St. Catherine St. West, Suite 450, Westmount, H3Z 1T3

Tel: 481-0311

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CŪTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496